

NOVINY KEŽMAROK

Vydáva mesto Kežmarok | 9. ročník, 12. vydanie | december 2024

3

Vianoce v Kežmarku

4

Darujme najvzácnejší dar

6

Bilancia kežmarských
verejnoprospešných služieb

9

Rekonštrukcia
Zariadenia pre seniorov

Milí Kežmarčania, ctení spoluobčania, vážení priatelia,

vianočný čas je obdobím, keď sa naše dni naplňajú láskou, pokojom a radosťou zo spoločných chvíľ s najbližšími. Je to čas, keď spomaľujeme, obzeráme sa za uplynulým rokom a tešíme sa na nový začiatok.

Dovoľte mi, aby som vám všetkým zo srdca zaželel krásne a pokojné Vianoce.

Nech sú tieto sviatky naplnené teplom domova, porozumením a šťastím.

Do nového roka vám prajem pevné zdravie, veľa síl a energie na splnenie všetkých vašich snov a plánov.

Verím, že rok 2025 bude pre naše mesto aj pre každého z vás rokom plným príležitostí, úspechov a radosí.

Ďakujem vám za vašu dôveru, spoluprácu a všetko,

čo ste v tomto roku urobili pre náš Kežmarok.

**Šťastné a veselé Vianoce
a úspešný nový rok 2025!**

S úctou váš primátor
Ján Ferencák

KEŽMAROK
MODERNÝ • DYNAMICKÝ • HISTORICKÝ

PRIVÍTANIE MIKULÁŠA

6. DECEMBRA 2024 - malé javisko pri radnici

16.00
DFS KYASNIČKA A KUBAŠAN

17.00
PRÍCHOD MIKULÁŠA

18.00
MIKULÁŠSKE PREMIETANIE
V KINE ISKRA

19.00
MAGURAK, MAGURA A MAGURÁČIK
V MSKS

KEŽMAROK

Rodinný Silvester 2024

ARÉNA KEŽMAROK
31. DECEMBRA
OD 15.00 DO 18.00 HOD.

PRIMÁTORSKÝ PUNČ
KARNEVALOVÉ KORČUĽOVANIE

Kežmarok bude preniknutý sviatočnou atmosférou

Tak ako po minulé roky, aj tento rok sa vedenie mesta usiluje o vykúlenie vianočnej atmosféry počas celého decembra. Kežmarčania sa môžu tešiť na pestrú ponuku kultúrneho vyžitia a nebudú chýbať ani športové príležitosti pre všetkých, ktorí radi trávia čas aktívne.

Posledný mesiac kalendárneho roka odštartuje *Adventný koncert* Základnej umeleckej školy Antona Cígera v Kežmarku v Chráme Narodenia presvätej Bohorodičky v Kežmarku. Vstupné bude dobrovoľné a ostane v chráme. Hotel Hviezdoslav sa prvý decembrový deň rozozvučí koncertom *Komorného orchestra EFKO z Košíc*. V druhej polovici mesiaca tento kežmarský boutique hotel privíta Noru Baráthovú pri príležitosti prezentácie novej knihy Kežmarok v zápase storočí, ktorá sa zrodila pod jej rukami. V drevenom artikulórnem kostole zaznie v prvú decembrovú sobotu sviatočný koncert *Štefana Šteca a kapely Fajta*.

A čo by to bol za december bez Mikuláša?! Našťastie, v Kežmarku máme množstvo dobrých detí a Mikuláš preto ohlásil svoj príchod aj do nášho mesta. Dostaví sa na Hlavné námestie v popoludňajších hodinách. Aj pre všetkých, ktorí si ešte nestihli zabezpečiť vianočnú výzdobu či darčeky máme dobrú správu – skvelá príležitosť sa im naskytne počas *Vianočných predajných trhov*. Predvianočné obdobie bude sprevádzať aj séria podujatí s názvom *Adventné čítanie*, ktoré sa odohrá štyri utorky po sebe v priestoroch Mestskej knižnice. Podujatie je určené najmä pre detských divákov a ich rodičov, ktorí môžu očakávať jedinečnú vianočnú atmosféru a prenesenie sa do sveta fantázie.

Koniec prvej polovice mesiaca má v kine Iskra patriť osobitne dámam, ktoré čaká oddychová atmosféra s chutným pohostením a skvelou českou komédiou *Leto s Evženom*. Predtým si však užijú svoj deň seniori, pre ktorých je pripravený film *Prázdniny s broučkem*. O zaručenú zábavu sa v ňom postará bláznivý dovolenkový príbeh typickej českej rodiny.

Umenie nás obohacuje, história pouča

Legendárny Pablo Picasso raz povedal: „*Umenie zmýva z duší prach každodennosti*.“ V Kežmarku s ním jednoznačne súhlasíme, a aj preto nám záleží na umení a kultúre počas celého roka. Na Vianoce však obzvlášť. Práve to je obdobie, kedy by sa mala každodenná všedná rutina rozplynúť a všetci by sme mali byť naplnení sviatočným duchom presiaknutým výnimočnosťou, radosťou, súdržnosťou a inakstosťou. *Galéria u anjela* sprístupní na dvadsaťdva dní

Mikuláš poteší deti v Kežmarku aj tento rok. Záber zachytáva minuloročnú návštevu.

Mikulášsky program v roku 2022.

výstavu renomovaného maliara a spisovateľa Roberta Bielika. *Výstavná sieň* na Hlavnom námestí sa rozžiari vianočnou tvorbou detí z materských, základných a umeleckých škôl. Všetkých, ktorí sa

zaujímajú o históriu, určite nadchnú výstavy na *Kežmarskom hrade*, ktoré pretrvávajú po celý mesiac. Výstavy sa týkajú zaniknutej dedinky Ruskinovce a mestského opevnenia v Kežmarku a Podolínci. Kreativného ducha u detí podporí aj Kežmarský hrad svojimi *Vianočnými tvorivými dielňami*. Na tie sa môžu prostredníctvom telefonických objednávok hlásiť skupiny detí zo škôl aj rodičia s deťmi.

Vianoce pod Tatrami pokračujú vo svojej tradícii

Výstavná sieň v Kežmarku má už po dlhé roky zavedený výnimočný decembrový zvyk. Priestory siene sa v tomto období naplnia jedinečnou atmosférou detskej tvorby. Vianoce sú časom jednoty, ktorá sa prenáša aj do tejto pravidelnej decembrovej výstavy. Podieľajú sa na nej spoločne žiaci všetkých tunajších materských a základných škôl, vrátane Základnej umeleckej školy Antona Cígera v Kežmarku. Výstava je každý rok nová, unikátna a pre širokú verejnosť sprístupnená v rozsahu jedného mesiaca – začína sa 6. decembra, kedy sa koná aj vernisáž a končí 6. januára 2025.

Máte už plány na Silvestra?

Rodičia s deťmi majú o zábavu postarané! Rozlúčiť sa s uplynulým rokom môžete na ľadovej ploche Arény Kežmarok, kde mesto chystá rodinnú zábavu pod názvom *Silvester na ľade*. Okrem korčuľovania sa o zohriatie postará aj primátorský punč. Vstup je voľný a kto chce, môže prísť aj v maske. Pre tých, ktorí neplánujú zamávať odchádzajúcemu roku doma v papučkách, pripravuje hotel Hviezdoslav párty vo veľkom štýle. V hlavnej úlohe sa predstaví Eva Máziková, celý večer bude naplnený kultúrnym programom a tanečnou zábavou. Súčasťou tohto programu je aj päťchodová večera a polnočný bufet. Hostia, na ktorých sa usmeje šťastie, si domov odnesú tombolovú cenu.

Vnesme do nášho života svetlo

Na Štedrý deň prinesú naši skauti do Kežmarku betlehenské svetlo. Jeho názov nie je iba metaforický, plamienok sa totiž odpaľuje priamo v Bazilike narodenia Pána v Betleheme. Odtiaľ sa odpaľovaním zo sviečky na sviečku odovzdáva ďalej a ďalej. Tento rok bude tridsiaty piaty, čo sa toto vzácne svetlo dostane takýmto spôsobom až na Slovensko. Akt odovzdávania plameňa z Betlehema symbolizuje jednotu kresťanov, nádej a lásku. Zároveň by sme mohli tento krásny počin poňať ako inšpiráciu pre naše vlastné životy. Pretože práve o tomto sú Vianoce – o tom, aby sa naše srdcia rozpálili plameňom lásky, pokoja a radosti. Príkrid si môžeme vziať aj od kresťanského biskupa z Myry – svätého Mikuláša a na jeho obraz sa usilovať pomáhať ľuďom. Vianoce ako sviatky narodenia Ježiša Krista sú nádhernou príležitosťou na to, aby sa v srdciach všetkých ľudí zrodil pokoj a mier. Taký, ktorý nebude mať dátum spotreby, ako množstvo iných darov pod stromčekom, ale ostane v nás natrvalo.

Gabriela Tomajková, foto: mestský archív

Mikuláš prilákal do mesta v predošlých rokoch mnoho detí.

Darujme najvzácnejší dar

Drahí Kežmarčania,

počas vianočných sviatkov sa radi spoločne stretávame, navštevujeme a obdarúvame rôznymi darčekom, ale iste aj pozornosťou a časom, ktoré si jeden druhému darujeme.

Pre kresťanov je to o to výnimočnejší čas, že si pripomíname ten najväčší dar, ktorý Boh dáva tomuto svetu – svojho syna – Ježiša Krista. Boh sa stáva človekom a žije medzi nami, ľuďmi. Prichádza, aby sa stal naším služobníkom. Slúži nám predovšetkým tým, že nás chce uistiť o tom, že Boh nezabudol na človeka, že ho stále nekonečne miluje, že mu chce odpustiť všetky hriechy, ktoré úprimne ľutuje a túži napraviť, chce ho uistiť o tom, že smrť a bolesť nemajú posledné slovo, ale že je tu nádej na večný život a v neposlednom rade i o tom, že už tento pozemský život môžeme prežiť v radosť a pokoji. Drahí Kežmarčania, vyprosujeme vám všetkým, aby tohtoročné vianočné sviatky boli pre nás časom práve tejto radosnej nádeje, ktorá upokojuje utrápené ľudské srdcia – veď Boh je stále s nami, nezabúda na nás, vlieva nám vždy novú silu a nádej do všetkých našich dní. On je tým najväčším darom pre celé ľudstvo. Prichádzajme k nemu a privedme k nemu svojim príkladom i slovom všetkých našich drahých.

Text a foto: kežmarskí kňazi, rímskokatolícka cirkev

Dekan a farár Martin Majda (v strede) pôsobí v Bazilike svätého Kríža v Kežmarku s kňazmi (zľava) Marekom Wolanszkým, Marcelom Tardom, Lukášom Filickým a Petrom Filipom.

Prichádza spása pre človeka

Drahí Kežmarčania, milí priatelia,

blížime sa k sviatkom Narodenia Pána, ktoré v našich kultúrach a životoch predstavujú každoročné zastavenie sa, kruh rodiny, darčeky a jedlá. Podstata týchto sviatkov však tkvie v úplne inej skutočnosti. Rodí sa Kristus, prichádza spása pre človeka. Spievame to aj v jednej z najznámejších vianočných piesní: „Bije záchranná hodina nám“. Tento text predstavuje hlbokú pravdu o zmysle Vianoc: Ježiš sa rodí, aby mohol zomrieť – za teba, za mňa, za celý svet. Avšak táto záchrana nemá ostať iba pri tom, že ju koná Boh. Kristus v evanjeliu hovorí: „*Dal som vám príklad, aby ste aj vy robili tak, ako som urobil vám.*“ (Jn 13, 15). Samozrejme, je to slovo, ktoré sa v úzkom slova zmysle vzťahuje na situáciu umyitia nôh pri poslednej večeri. Ale v širšom kon-

texte Kristus poukazuje na celé spásnosné dielo, ktoré vykonal na zemi – narodenie nevynímajúc. Dáva nám príklad pokory a bezhraničnej lásky k človeku. Obetuje sa pre človeka, zomiera a premáha prirodzenosť. To je príklad, ktorý máme nasledovať aj my všetci, nielen kresťania, ale každý človek, bohatý i chudobný, kráľ i poddaný, riadiaci pracovník, ale aj podriadený – my všetci máme milovať do krajnosti. K tomu je však potrebná pokora. Prajem všetkým – vám i sebe, aby sa láska a pokora narodili počas Vianoc aj v našom srdci!

Dominik Petrik,
správca Gréckokatolíckej farnosti v Kežmarku,
foto: archív Gréckokatolíckej farnosti
v Kežmarku

Mikuláš vlani urobil deťom radosť aj v gréckokatolíckom Chráme Narodenia Presvätej Bohorodičky v Kežmarku.

Pokoj na Zemi

„Lebo narodil sa vám dnes Spasiteľ, ktorý je Kristus, Pán, v meste Dávidovom. A toto vám bude znamením: nájdete nemluvniatko zaviazané v plienkach a ležiace v jasliach. A zrazu sa zjavilo s anjelom množstvo nebeského vojska chválicich Boha a hovoriacich: Sláva na výsostiach Bohu a na zemi pokoj, v ľuďoch záľubenie!“ (Evanjelium podľa svätého Lukáša 2, 11 – 14).

Vianoce sú časom roka, v ktorom ľudia hľadajú nádej. Pokoj je pravdepodobne jednou z vecí, na ktorú sa nádejajú najviac. Žijeme v dobe, kedy sa zdá, že pokoja ubúda.

V Biblii je pokoj spomenutý v spojení s obdobím panovania Krista na Zemi. Prorok Izaiáš napísal: „Lebo dieťa sa nám narodilo, syn nám je daný, a kniežatstvo bude na jeho pleci, a nazvú jeho meno: Predivný, Radca, Silný Boh, Udatný Hrdina,

Otec Večnosti, Knieža Pokoja.“ (Prorok Izaiáš 9, 6). Tento text je vyjadrením očakávania času, kedy na Zemi bude vládnuť Kristus.

Medzi zlom a dobrom sa odohráva dlhočasný boj. Potrebujeme pochopiť, že ozajstným dôvodom tohto zápasu je naša vlastná hriešna podstata. Keď Kristus prišiel na Zem prvýkrát, zabezpečil cestu k vykúpeniu. Skrze vieru v Ježiša Krista získava človek odpustenie hriechov.

Príde deň, keď Kristus bude vládnuť na Zemi. A potom bude „pokoj na Zemi a pokoj ľuďom dobrej vôle“.

No s Bohom môžete mať pokoj už dnes. Pokoj s Bohom človek získa, keď sa stane ospravedlneným – ospravedlneným z viery. K tomu dôjde, keď osobne uveríte v Ježiša Krista ako Spasiteľa.

Donald Loyd Waite, pastor Baptistického zboru Kežmarok, foto: fairytalweaver/flickr.com

Dajte svoj hlas deťom, ktorých výzdoba sa vám páči najviac! Vítazov mesto ocení

Aj tento rok Hlavné námestie v Kežmarku rozžiaria vianočné stromčeky vyzdobené žiakmi a študentmi kežmarských škôl. Vystavené budú v parku pred knižnicou od 6. decembra 2024. Pri výzdobe týchto stromčekov majú deti zakaždým veľkú radosť, z toho dôvodu sa mesto rozhodlo vyhlásiť verejnú súťaž o najkrajšiu výzdobu vianočného stromčeka! Deti, ktorých výzdoba zvíťazí, dostanú od mesta odmenu! Vyberte si v parku naj-

krajšie vyzdobený stromček, potešte deti z kežmarských škôl a zahlasujte na oficiálnom komunikačnom portáli mesta Kežmarok www.municipolis.sk. Tí, ktorí túto aplikáciu ešte nevyužívate, sa môžete veľmi rýchlo, jednoducho a bezplatne registrovať prostredníctvom QR kódu alebo priamo na odkaze: kezmarok.municipolis.sk/registracia.

V registračnom procese si môžete nastaviť, aké typy informácií vás

zaujímajú (napr. kultúra, doprava, majiteľa zvierat atď.). Ak vyplníte svoje telefónne číslo a ulicu, na ktorej bývate, budeme vás môcť rýchlo varovať v prípade nečakaných udalostí (napr. víchrice, havárie vody, privalové dažde atď.). Všetky vaše údaje sú v bezpečí a uchovávané v súlade s GDPR.

Za najkrajšiu výzdobu vianočného stromčeka môžete hlasovať v sekcii „Ankety“. Odkaz na anketu nájdete aj na podstránke „Aktuality“. Súťaž prebieha od **6. do 30. decembra 2024**. Vyhlásenie výsledkov nájdete v aplikácii Municipolis aj na oficiálnych sociálnych sieťach mesta Kežmarok.

Zdobenie vianočných stromčekov naplní Hlavné námestie zakaždým radosťou a sviatočnou atmosférou. Záber je z roku 2022.

QR kód na registráciu do aplikácie Municipolis.

Tradícia a zdravie na štedrovečernom stole

Vianočné sviatky sú časom tradícií, ktoré sa v našich domácnostiach udržiavajú po generácie. Jednou z nich je používanie medu na štedrovečernom stole. V rodine Bašistovej dostáva med pod ich rukami dušu a môžeme obdivovať krásne výrobky a vychutnávať si všetkými zmyslami túto zdravú sladkosť.

Med – zlatistý dar prírody je nielen symbolom hojnosti, ale aj významnou súčasťou vianočných pokrmov. Okrem svojej sladkosti má med aj hlboký duchovný, kultúrny a zdravotný význam. „*Včela je stelesnením dokonalosti života. Jeden jedinec sa snaží zachovať celú rodinu a celé spoločenstvo. Celé spoločenstvo vie však poskytnúť útočisko pre toho jediného jedinca. V živote včiel je dôležité to, že včelia rodina nedokáže žiť bez matky a matka nedokáže žiť bez týchto včiel,*“ hovorí v začiatku rozhovoru včelár Martin Bašista. Hierarchia a obetavosť je pre včely veľmi dôležitá. „*Impulzom pre včelárenie bolo pre nás to, že máme radi med. A kedy sme začali? No nedá sa povedať, kedy to presne bolo. Aktuálne je to nejakých sedemdesiat rokov,*“ hovorí Bašista, podľa ktorého

je včelárstvo dosť práčne a pri tejto práci má garantovanú jednu vec, a to prácu.

Med v tradičných vianočných zvykoch

V mnohých slovenských domácnostiach sa využíva pri štedrovečernej večeri ako symbol života, zdravia a hojnosti. Často sa ním križikom potierajú čelá členov rodiny, čo má zabezpečiť ich ochranu a zdravie v nadchádzajúcom roku. Med sa tiež používa pri príprave tradičných jedál, ako sú medovníky, oblátky s medom a cesnakom, či omáčky na rybu. Jeho sladkosť pripomína, že život, aj napriek svojim starostiam, môže byť plný radosti a svetla. Rituál používania medu na Vianoce spája rodinu a prenáša odkazy našich predkov do súčasnosti. „*Príroda sa vníma inak*

počas celého roku. Včely žijú s prírodou a sú s ňou veľmi zviazané,“ dopĺňa Iveta Bašistová.

Zdravotné benefity medu

Med nie je len pochúťkou, ale aj prírodným liekom, ktorý po stáročia využívali naše babičky. Je bohatý na vitamíny, minerály a antioxidanty, ktoré podporujú systém a pomáhajú telu posilňovať proti chorobám. Pravidelná konzumácia medu, najmä v zime, môže znížiť riziko prechladnutia a chrípky. Med má antibakteriálne vlastnosti, ktoré pomáhajú pri hojení a zmierňovaní bolesti hrdla. Lyžička medu pred spaním môže upokojiť zdravie a prejavíť sa na zdravom trávení. Vďaka jednoduchým cukrom je med rýchlym a prirodzeným zdrojom energie, ktorý vás zahreje aj počas chladných zimných dní.

Moderné využitie medu na Vianoce

Aj dnes med nájdeme na vianočnom stole v rôznych podobách. Oblátky poliate medom, medové perníčky alebo čaj s medom sú stabilnými stálicami sviatočného menu. No med môže byť aj základom inovatívnych receptov, ako sú medové marinády na mäso, dresingy na šaláty či moderné dezerty. Pre tých, ktorí radi experimentujú, je skvelou príležitosťou vyskúšať napríklad pečené jabĺčka naplnené orechmi a medom alebo vianočným smoothie, škoricou mandľovým mliekom. Med je viac než len sladidlo. Je to symbol rodinných tradícií, prirodzeného zdravia a duchovnej hĺbky. Počas Vianoc nám pripomína hodnoty, ktorými sa riadi celý roj včiel, aby výsledok, ktorý spoločne tvoria stál za to.

Ondrej Miškovič

Bilancia roka 2024 prináša nové plány na rok 2025 pre kežmarské verejnoprospešné služby

Verejnoprospešné služby mesta Kežmarok (VPS) sa zameriavajú na poskytovanie širokej škály nielen komunálnych služieb, ktoré zlepšujú kvalitu života obyvateľov a prispievajú k chodu a rozvoju mesta. Momentálne VPS zamestnáva 86 zamestnancov. Ladislav Petrek, riaditeľ Verejnoprospešných služieb mesta Kežmarok, nám prezradil viac o fungovaní mestskej organizácie, ktorej činnosť vidíme na našich uliciach najintenzívnejšie.

V roku 2024 zvýšila produkciu kompostárení a pribudli lavičky

V odpadovom hospodárstve VPS neustále hľadá možnosti budúcich inovácií v kontexte s platnou európskou legislatívou. V roku 2024 prebehla pasportizácia detských ihrísk, kde sa hodnotil stav existujúcich detských ihrísk, aby sa identifikovali potrebné opravy alebo vylepšenia. Niektoré z nich sa podarilo odstrániť, ďalšie si však vyžadujú potrebné finančné prostriedky. „Plánovaná dlhodobá oprava detských ihrísk a mobiliáru je v réžii VPS. Dlhodobé opravy môžu prispieť k zabezpečeniu bezpečnosti a funkčnosti ihrísk a sú dôležité pre kvalitný zážitok detí,“ povedal Petrek.

Na zimu sa VPS pripravuje už od prvého spadnutého listu na jeseň. „Dôležité je udržanie bezpečnosti na cestách, zahŕňa to opatrenia ako snehové pluhovanie a posyp kamenou drvinou alebo pieskom,“ začal na tému zimnej údržby Petrek.

Aréna Kežmarok sa 1. novembra otvorila pre záujemcov o verejné korčuľovanie. „Kežmarok ako súčasť najlepšej Európskej komunity športu 2024 poskytuje v rámci rozpisu voľných ľadov túto možnosť. Presné termíny sa občania dozvedia na sociálnych sieťach mesta Kežmarok a VPS,“ povedal Petrek.

Petrek to pri nástupe nemal ľahké, pri prevzatí funkcie riaditeľa musel podľa vlastných slov použiť krízový management na stabilizovanie procesov, financií, personálneho obsadenia a chodu VPS. Venovali sa spracovaniu podkladov pre aktuálne európske výzvy, úspešne podali dve žiadosti v eurofondoch a výzvach, týkajúcich sa potrebnej novej techniky pre zberný dvor a na kosenie v meste. „V rámci nastavenia VPS sme prešli na systém online manažéra. Ide o systém na evidenciu a určovanie priorít všetkých požiadaviek. Venovali sme sa aj plánovaniu a optimalizácii úloh a rozpočtu – na to, aby sme aj budúci rok dokázali našim občanom poskytnúť špičkové služby,“ spomenul Petrek.

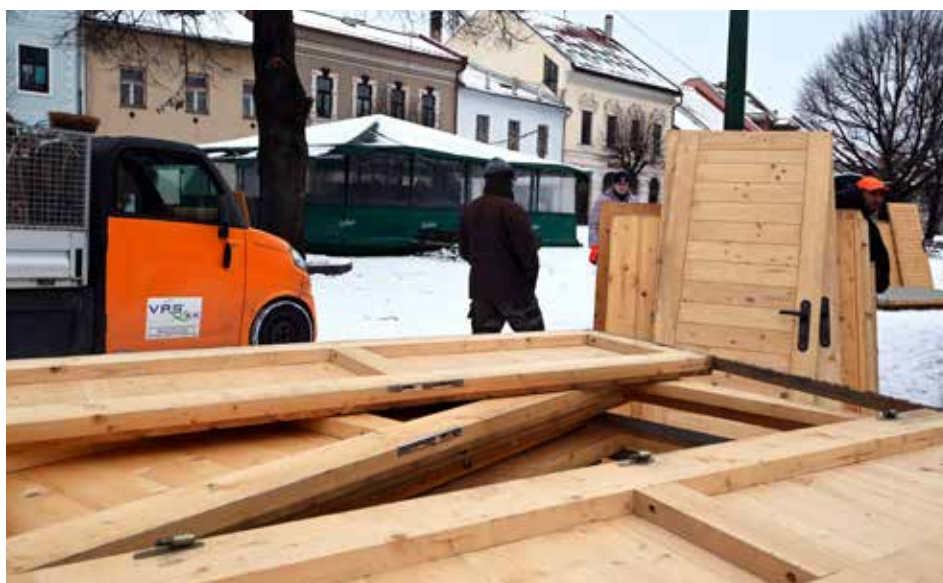
V uplynulom roku došlo k zefektívneniu kosenia v meste cez nový harmonogram, podporila sa údržba a preškolenie ľudí. V strojovom parku sme zrealizovali nutné opravy, zefektívnilí triedenie odpadov a venovali sme sa aj pasportizácii detských ihrísk a plánu obnovy, údržba a opráv. Jeseň sme začínali realizáciou a inštaláciou nového verejného osvetlenia v časti Pradiareň a končili prípravou techniky na zimnú sezónu.

V novembri VPS dokončili rekonštrukciu átria v mestskej knižnici

Mestské kultúrne stredisko požiadalo Prešovský samosprávny kraj o dotáciu na projekt modernizácie átria mestskej knižnice. Mestské kultúrne stredisko Kežmarok žiadalo o dotáciu vo výške 5-tisíc eur. Rekonštrukciu realizovali práve pracovníci VPS. „Projekt rekonštrukcie obohati kultúrny život obyvateľov aj návštevníkov mesta Kežmarok. Majetok nadobudnutý prostredníctvom tohto projektu sa bude využívať celo-

Inštalácia vianočnej výzdoby v Kežmarku.

Montáž predajných stánkov pred akciou Vianočné mestečko vlni.

ročne. Výsledky projektu budú dostupné širokej verejnosti. Prístup do átria je už teraz bezbariérový a určitá časť je krytá. Na svoje si v tomto priestore prídu všetky vekové a záujmové skupiny,“ povedal Petrek.

Nový rok v znamení výziev

Všetky tieto činnosti však závisia od schváleného rozpočtu poslancami pre kežmarské verejnoprospešné služby. „Plánov, požiadaviek a práce je veľa, limitujú nás však financie, ktoré sa snažíme efektívne optimalizovať. Modernizácia vozového parku a techniky je pre nás kľúčová v dlhodobom plánovaní na zachovanie konkurencieschopnosti a efektívnosti VPS. Plánujeme rozvoj podnikateľskej činnosti, tak aby sme boli schopní konkurovať súkromnému sektoru a vygenerovať finančné prostriedky na ďalší rozvoj VPS. Vďaka šikovnosti zamestnancov a efektívnemu

riadeniu sme v roku 2024 dokázali opraviť lavičky, čistiť chodníky v extrémne rýchlom čase a hlavne sme boli vždy tam, kde občania potrebovali pomoc mesta. Každý podnet od občana, alebo mesta evidujeme, stanovujeme potrebnú prioritu – a hlavne plánujeme harmonogram prác a požiadaviek. Je potrebné si uvedomiť, že mať takúto organizáciu v Kežmarku je veľkou výhodou, keďže tieto práce vieme urobiť podstatne lacnejšie a peniaze z mestského rozpočtu ostávajú v mestskej firme, nie v rukách externých dodávateľov. Verejnoprospešné služby či technické služby už nie sú samozrejmosťou v mestách a obciach, preto je dôležité zachovanie a podpora tejto organizácie a verím, že naša snaha z roku 2024 bude podporená rozpočtom v roku 2025,“ povedal Ladislav Petrek.

Ondrej Miškovič,
foto: Ondrej Miškovič, Kristián Krempaský

Ešte jedna dopravná novinka na koniec roka. Dokončenie projektovej dokumentácie kežmarského obchvatu je na spadnutie

Obchvat mesta Kežmarok má takmer hotovú projektovú dokumentáciu. Projekt bude čoskoro čakať na stavebné povolenie. Nová 5,6-kilometrová dopravná tepna obopne mesto v polovičnom profile. Zároveň je známa cena za prvú časť obchvatu ako takého. Ide o časť **Veľká Lomnica – Huncovce**. O nových skutočnostiach redakciu Novín Kežmarok informovala Slovenská správa ciest.

Vizualizácia trasovania prvého 5,6-kilometrového úseku obchvatu v časti Veľká Lomnica – Huncovce. Celý obchvat bude dohromady merať 11,2 kilometra.

Termín bol známy už skôr

Na úvod tohto textu je nevyhnutné spomenúť, že informácia o termíne dodania hotovej projektovej dokumentácie druhej časti obchvatu, teda obchvatu mesta Kežmarok, bola známa už skôr. O tom, že úsek **Huncovce – Kežmarok** v dĺžke 5,6 kilometra má mať hotovú dokumentáciu v druhej časti roka 2024, sa vedelo totiž už dávnejšie. Predpokladali sme, že Slovenská správa ciest (SSC) ohlásí jej sfinalizovanie ešte v jeseni.

Napokon bude pravdepodobne odovzdaná v šibeničnom čase – tesne pred koncom roka. Vyplynulo to z odpovede SSC na našu otázku o presnejšom vymedzení termínu dodania dokumentácie.

Popri nedávnom ohlásení spustenia rekonštrukcie kežmarskej železničnej stanice úplne zaniklo, že minister dopravy Jozef Ráž súbežne informoval aj o tejto veci. Stalo sa tak počas jeho návštevy Kežmarku 8. októbra. Ráž povedal, že projektová dokumentácia kežmarského obchvatu je už hotová. Táto podstatná novinka však ustúpila do úzadia. A s výnimkou tlačovej správy, ktorú vydala agentúra SITA a následne prebral portál Korzár, neinformoval o nej už nikto. SSC neskôr spresnila, že dokumentácia sa ešte finalizuje.

cenovku kežmarského obchvatu stále nepoznáme

Keďže ešte nie sú známe kompletne informácie o obchvatovom úseku **Huncovce – Kežmarok** – ako sme ukázali vyššie – SSC neodpovedala na otázku, koľko bude tento úsek stať. Správa ciest však vyčíslila náklady na prvý úsek. „Celkové náklady na výstavbu prvého úseku sú odhadované na približne 107 miliónov eur,“ napísala hovorkyňa SSC Jana Lukáčová v odpovedi. „Keďže druhý úsek sa ešte projektuje, predpokladané náklady budú známe až po odovzdaní kompletnej projektovej dokumentácie,“ doplnila Lukáčová.

Celý prvý úsek (Veľká Lomnica – Huncovce) je však na rozdiel od druhého úseku (Huncovce – Kežmarok) plánovaný ako štvorpruhová komunikácia. „Druhý úsek je plánovaný ako dvojpruhová komunikácia – okrem jeho začiatku v dĺžke približne 500 metrov, ktorý súvisí s mostným objektom v križovatke a prepojením s prvým úsekom,“ uviedla Lukáčová pre portál Košice Online. Hovorkyňa SSC našej redakcii poskytla vizualizáciu prvého úseku, ktorého trasovanie je už známe. Vidieť ju môžete na titulnej fotografii článku. Pripomeňme, že obidva úseky obchvatu majú totožnú dĺžku 5,6 kilometra. Celý obchvat bude dohromady merať 11,2 kilometra. Najbližšie roky bude SSC riešiť majetkovo-právnu prípravu oboch úsekov. Správa ciest v minulosti pre Noviny Kežmarok odhadla, že tento proces bude stať 35 miliónov eur a jeho završenie podmienila potrebou vyhradenia financií v štátnom rozpočte. Majetkovo-právna príprava oboch úsekov a prvý úsek by mali vyjsť na 142 miliónov eur. Náklady na výstavbu druhého úseku nie sú ešte známe. Obe etapy obchvatu zahŕňajú 118 stavebných objektov, z toho 30 cestných objektov, 13 mostných objektov, tri protihlukové steny, oporné a zárubné múry, dažďových kanalizácií, preložky vodovodných potrubí, plynových potrubí, elektrických vedení, optických a diaľkových vedení a verejné osvetlenie. Kežmarok je významnou dopravnou spojnicou s Poľskom, Starou Ľubovňou a Vysokými Tatrami. Denne po hlavnom ťahu mestom prejde vyše 20-tisíc áut. Po dodaní projektovej dokumentácie na konci tohto roka bude projekt obchvatu Kežmarku čakať na stavebné povolenie. Keď budú známe ďalšie podrobnosti, Noviny Kežmarok budú o tom informovať.

Kristián Kremaský,
foto: Slovenská správa ciest

Samosprávy budú môcť po novom prenajímať a predávať svoj majetok zjednodušenými pravidlami. Za návrhom stojí viceprezident ÚMS a primátor Kežmarku Ján Ferenčák. Masívna konsolidácia verejných financií v budúcom roku postihne svojim dielom aj samosprávy. Poslanec Hlasu a primátor Kežmarku Ján Ferenčák preto v parlamente pretlačil nové pravidlá pri správe majetku miest a obcí, ktoré by mali pomôcť najmä samotným občanom. „V novembri 2023 ešte bývalá garnitúra na čele s OLANO prijala legislatívu, ktorá nám v samospráve zakázala narábať s majetkom obcí,“ vysvetľuje v relácii Karty na stôl prečo bola potrebná zmena.

„Občania doplatili na to, že tu bola základná nedôvera štátu voči samosprávam.“ Časy, kedy samosprávy museli seniorom, mladým umelcom, či neziskovým organizáciám prenajímať pódia, či športové plochy za trhové ceny, sú podľa Jána Ferenčáka preč. „To bolo úplne choré.“ Schválený zákon o správe majetku miest a obcí vstupuje do platnosti 1. januára 2025. „V spolupráci s Úniou miest Slovenska sme pripravili zmeny. Majetok do 3500 eur môže byť prenajatý za znížené nájomné. Musí však byť splnená podmienka verejno-prospešného účelu.“ Podobné pravidlá budú platiť po novom aj pri prenájme telocviční, alebo kultúrnych zariadení.

Pod váhou covidu, povinného testovania, či vlny utečencov z Ukrajiny, si samosprávy takpovediac užili svoje najmä po roku 2020. Vtedajšie garnitúry, počnúc vládou Igora Matoviča, na ne prenášali všetku zodpovednosť a štát bol nečinný. To sa podľa parlamentného poslanca NR SR a viceprezidenta Únie miest Slovenska teraz mení.

„Vraciame právomoci samosprávam späť. Základom je moc necentralizovať, ale ju posunúť do regiónov a nech sa kolegovia rozhodnú, ako s tým naložia.“ Pri zvýšených nákladoch samospráv v budúcom roku a menšími príjmami do rozpočtov môže pomôcť ich tzv. rezervný fond. „Podobne ako v roku 2024, keď samosprávy niečo ušetrili, mohli tieto financie využiť aj na bežné výdavky. Inak sú tieto financie podľa zákona viazané len na investície, alebo mimoriadne udalosti.“ Uvoľnenie týchto peňazí ochráni v konečnom dôsledku aj samotných obyvateľov, pretože zastavia zvyšovanie miestnych daní či poplatkov.

„To platilo len konca tohto roka, preto som predložil zákon, ktorý umožní rezervné fondy opäť čerpať aj na bežné výdavky,“ zdôraznil Ján Ferenčák.

Informovala: Pluska.sk

V Kežmarku sme v týchto dňoch menili skrinky na AED prístroje za novšie. Skrinka ako napríklad v Aréne Kežmarok či v Spojenej škole Dr. Daniela Fischera má v sebe dokonca funkciu vyhrievania. Podľa nového schváleného zákona majú všetky mestá a dediny s počtom obyvateľov nad 500 povinnosť zaobstaráť si do roku 2025 AED prístroj. Aký je teda postup pri použití defibrilátora? Pokiaľ vo vašom okolí skolabuje človek, nereaguje a nedýcha, okamžite volajte na tiesňovú linku 155 alebo 112. Ďalej postupujte podľa pokynov operátora. Práve ten dokáže v registri vyhľadať najbližšie AED, a ak je dostupné na krátku vzdialenosť, odporučí vám, aby ste ho použili. Zvládne to naozaj každý. Podľa zdravotníkov je podanie prvej pomoci pod dohľadom externého defibrilátora bezpečným a zároveň účinným spôsobom, ako môžete niekomu zachrániť život. Po otvorení ochranného obalu dá prístroj jasným zvukovým signálom najavo, že je pripravený pomáhať. Bude vás nahlas krok po kroku navigovať, takže sa nemusíte báť, že by ste v strese odrazu nevedeli, čo robiť. Stačí počúvať pokyny. A v správnej chvíli stlačiť označený gombík. V služobnom vozidle mestskej polície sa nachádza tiež jeden prístroj AED, ktorý je mobilný a je k dispozícii pre prípadnú pomoc na celom území mesta.

Informoval: Štefan Šípula, náčelník Mestskej polície Kežmarok

Dve osoby utrpeli zranenia pri výbuchu kotla na tuhé palivo v jednom z rodinných domov v obci Lúčica v okrese Kežmarok, ku ktorému došlo v pondelok 18. novembra popoludní. Pre TASR to uviedla operačná dôstojníčka Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru (HaZZ) v Prešove. „Zdravotná služba ošetrila dve osoby, zranené boli skôr z horiacej pary a vody z kotla. Zatiaľ nie je známe, čím bol výbuch spôsobený. Hasiči prekontrolovali celý dom,“ spresnila s tým, že k požiaru nedošlo. Na mieste zasahuje päť hasičov s dvomi kusmi techniky.

Informovala: TASR

Opitý vodič vo štvrtok 7. novembra ráno prerušil dopravu na železnici pod Tatrami, polícia ho zadržala. Z operačného strediska Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Prešove informovali, že muž skončil s autom v kolajisku v Kežmarku v blízkosti cesty smerom do Stráni pod Tatrami. Krajská policajná hovorkyňa z Prešova Jana Ligdayová pre TASR potvrdila, že poverený príslušník polície v Kežmarku aktuálne vykonáva procesné úkony vo veci trestného činu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky. Ligdayová uviedla, že 31-ročný vodič zišiel mimo cesty a s vozidlom vytvoril prekážku v kolajisku. „Policajná hliadka podrobila vodiča kontrole, vykonanou dychovou skúškou bolo zistené, že je pod vplyvom alkoholu. Hodnota dychovej skúšky dosiahla 1,6 promile,“ priblížila hovorkyňa. Nezodpovedného muža policajti obmedzili na osobnej slobode. Ligdayová dodala, že k poškodeniu zariadenia nedošlo, nehoda však spôsobila meškanie dvoch vlakov. Prípud je v štádiu vyšetrovania.

Informovala: TASR

Kežmarok hostil slávnostnú vojenskú prísahu: Návrat tradície po takmer 20 rokoch

Kežmarok, mesto s bohatou vojenskou históriou, sa po takmer dvoch desaťročiach stal dejiskom slávnostnej vojenskej prísahy. Profesionálni vojaci Slovenskej republiky tu 22. novembra 2024 zložili svoj sľub vernosti vlasti, čím obnovili dlhoročnú tradíciu, ktorá siaha až do polovice 19. storočia. Absolvovanie základného výcviku je len úvodným krokom v kariére a vo vzdelávaní profesionálneho vojaka.

Po viac ako 20 rokoch zložili vojenskú prísahu v Kežmarku budúci profesionálni vojaci. Na slávnostnom akte sa zúčastnilo 180 vojakov, čakateľov zo 7. výcvikového pluku Martin, ktorí po absolvovaní ôsmich týždňov základného výcviku pokračujú v ďalšom vzdelávaní. Prísaha, ktorej korene siahajú do štúrovskej éry, keď mladí Slováci prvýkrát verejne prisahali vernosť a oddanosť obrane svojho národa v Rakúsko-Uhorsku, sa v Kežmarku stala symbolickým návratom k tradíciám. Mesto, ktoré počas svojej histórie zažilo až 13 vojen, je neodmysliteľne späté s vojenskými aktivitami. Práve tu kedysi sídlili významné vojenské kasárne a odtiaľto pochádza mnoho významných vojakov a vojačiek, ktorí dnes slúžia Slovensku. Primátor Kežmarku Ján Ferenčák počas slávnostného obradu zdôraznil dôležitosť tejto udalosti: „Pre nás, účastníkov tejto významnej udalosti, je ctou byť svedkami prisľubu, že naši mladí spoluobčania sú pripravení slúžiť vlasti s najvyšším osobným a profesionálnym nasadením.“ Ferenčák pripomenul aj svoju vlastnú skúsenosť s vojenskou prísahou, ktorú zložil pred 28 rokmi, a vyjadril nádej, že Kežmarok si zachová svoju historickú úlohu vo vojenskej sfére: „Máme nielen dlhú tradíciu vojenskej armády, ale verím, že aj bohatú budúcnosť.“ Títo profesionálni vojaci sú absolventi stredných škôl, ktorí sa rozhodli vstúpiť do Ozbrojených síl SR po dovŕšení dospelosti. „Vojaci budú pokračovať v ďalšom

výcviku – či už sú to pozemné, vzdušné a špeciálne sily alebo podporné a zabezpečujúce jednotky,“ hovorí brigádny generál Jozef Ševčík, ktorý je nadšený z podmienok, ktoré im mesto Kežmarok ponúka. Kežmarok, ktorý bol počas prvej a druhej Československej republiky významným vojenským centrom a miestom vzniku viacerých práporov, si upevňuje svoje postavenie vo vojenskej histórii Slovenska. A ako dodáva brigádny generál: „Ozbrojené sily sú otvorené pre vstup všetkým občanom Slovenskej republiky s akýmkoľvek vzdelaním. Nová doba prináša nové technológie, novú výzbroj a techniku a my potrebujeme obsluhu pre túto techniku i profesionálnych vojakov na obranu, zachovanie jednoty a celistvosti našej vlasti.“

Slávnostné podujatie prebiehalo v kontexte súčasných geopolitických výziev, keďže za hranicami Slovenska prebieha vojenský konflikt. „Mier si želajú všetci ľudia dobrej vôle na celom svete. Vojakom želim, aby boli na svoju službu vlasti hrdí, ale zároveň, aby spolu so všetkými občanmi žili len v mierových časoch,“ dodal primátor Ferenčák vo svojom prejave. Prísaha mladých profesionálnych vojakov je symbolom kontinuity a odhodlania slúžiť krajine. Táto udalosť zostane zapísaná nielen v mysliach samotných vojakov, ale aj v histórii mesta, ktoré sa hrdlo hlási k svojej úlohe v obrane Slovenskej republiky.

Elena Smrigová, foto: Peter Cintula

Plánovaná rekonštrukcia Zariadenia pre seniorov už nadobudla konkrétne tvary

Mesto oficiálne predstavilo sedemnášť investičných zámerov, medzi ktoré spadá aj projekt na zníženie energetickej náročnosti budov Zariadenia pre seniorov (ZPS) a Zariadenia opatrovateľskej služby v Kežmarku (ZOS).

V rámci navrhovaných projektov si mesto stanovilo štyri priority, a to: parkoviská na Ulici Karola Kuzmányho a Petržalskej ulici, rekonštrukciu Kostolného námestia a Novej ulice, revitalizáciu vnútroblokov Možiarska, Garbiarska a Nižná brána a taktiež umelý trávnik, zázemie a lukostrelecký areál na Futbalovom štadióne F2. „Dôležité je využívať zdroje efektívne. Vnímam intenzívne podnety Kežmarčanov na obnovu infraštruktúry mesta, vnútroblokov, na vybudovanie nových parkovacích miest, ale aj na výstavbu futbalového ihriska s umelou trávou pre deti,“ objasnil situáciu primátor Ján Ferencák.

Z ďalších trinástich projektov, ktoré by mali byť financované prostriedkami zo schváleného úveru, sa bude zoraďovať rebríček priorít podľa aktuálnych potrieb občanov. V súčasnosti sa tieto projekty pripravujú a v rámci Zariadenia pre seniorov a Zariadenia opatrovateľskej služby (ZPS a ZOS) už má mesto k dispozícii kompletnú projektovú dokumentáciu.

Cena je známa, ale nemusí byť definitívna

Ako projektant v tomto investičnom zámere figuruje spoločnosť AIP projekt, s. r. o. a zodpovedný projektant Martin Lopušniak. Celková hodnota projektu sa podľa naplánovaných výdavkov vyšplhala na takmer 6,2 milióna eur s DPH. Do tejto sumy spadajú zateplenie obvodového aj strešného plášťa, bleskozvod, modernizácia vykurovacieho, chladiaceho aj vetracieho systému, ďalej zateplenie podlahy v suteréne, modernizácia osvetlenia, realizácia opatrení zlepšujúcich kvalitu vnútorného prostredia, debarierizačné opatrenia v interiéri aj exteriéri, inštalácia prvkov fotovoltaického systému, zariadenie kuchyne, výmena osobného aj nákladného výťahu za bezstrojovú verziu a ďalšie doplnkové náklady. Reálna cena projektu sa však odvíja od budúceho dodávateľa prác. Súčasný rozpočet uvažuje s aktuálnymi cenami, pričom je nutné rátať s tým, že v priebehu získavania finančných zdrojov môže dôjsť k zmene týchto cien.

Pre efektívnejšie energetické hospodárenie sa v dokumentácii navrhuje tepelne izolovať obvodové steny, strop pod krovom a podlahu na teré-

ne. Zároveň sa odporúča čiastočná výmena otvorových konštrukcií. Vetracie by po prestavbe mali zabezpečovať lokálne vetracie rekuperačné jednotky. Čo sa týka vykurovania aj ohrevu vody, primárnym zdrojom energie bude v tomto smere elektrická energia. Na streche zariadenia sa plánuje inštalovať takmer 200 kusov fotovoltaických panelov. V rámci osvetlenia sa predpokladá výmena pôvodných svietidiel za LED svietidlá. Všetkým uvedeným úpravám budú predchádzať interiérové aj exteriérové búracie práce.

Projekt cieľi na energetickú úsporu

Naplánované prvky tejto rekonštrukcie vyplývajú z navrhovaných opatrení na zlepšenie energetickej hospodárnosti budovy, ktoré boli vyšpecifikované na energetickom certifikáte. Ten bol vyhotovený v auguste tohto roku. V tomto hodnotiacom dokumente je predmetná budova na základe celkovej spotreby energie zaradená do energetickej triedy „C“ a na základe

primárnej energie ako globálneho ukazovateľa energetickej hospodárnosti zase spadá do energetickej triedy „B“. Po úspešnej rekonštrukcii by sa budova mala dostať do energetickej triedy „A0“. Súčasťou dokumentácie je aj statický posudok na účely vydania stavebného povolenia, podľa ktorého je tento objekt navrhnutý a posúdený v zmysle platných noriem.

Po zhrnutí dostupných informácií môžeme konštatovať, že celkový charakter budovy ostáva nezmenený. V prípade úspešnej realizácie projektu dôjde len k úprave povrchov fasády a vstupných priestorov objektov. Vytvoria sa nové prístupové rampy, ktoré musia spĺňať aktuálne platné požiadavky na užívanie objektu osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu. Rampy majú byť zastrešené mliečnym bezpečnostným zasklením a doplniť ich budú oddechové betónové plochy aj schodiská. Súčasťou stavebných prác má byť aj rozmiestnenie prvkov drobnej architektúry, konkrétne lavičiek, odpadkových košov či držiakov na bicykle.

Služby nedostanú stopku, no s obmedzeniami musíme rátať

Počas stavebných prác nebude poskytovanie súčasných služieb prerušené. Čiastočné obmedzenie však nastane počas rekonštrukcie kuchyne, ktorá bude musieť byť na určitý čas odstavená. Uvažuje sa totiž s kompletnou výmenou jej vybavenia a zariadenia. K obmedzeniu v istej miere dôjde aj počas rekonštrukcie vstupu a balkónov. Začatie stavebných prác je podmienené vydaním kladných stanovísk dotknutých orgánov a správcov inžinierskych sietí, rovnako aj vydaním právoplatného stavebného povolenia. Mesto sa plánuje do tejto rekonštrukcie pustiť v druhom štvrtroku nasledujúceho roku 2025. Prestavba by mala po zahájení potrváť približne dva roky. Termín odštartovania rekonštrukčných prác závisí od toho, kedy mesto získa na tento účel dostatočný obnos finančných zdrojov.

Gabriela Tomajková,
foto: vizualizácia projektovej dokumentácie

Vizualizácia projektu rekonštrukcie ZPS a ZOS.

V Kežmarku pribudne nové ihrisko bez bariér

Avizovaná výstavba inkluzívneho ihriska nadobúda čoraz reálnejšie rozmery. Deti sa môžu tešiť na moderné a bezbariérové hracie prvky, ktoré vyrastú na Záhradnej ulici. Mesto v súčasnosti disponuje projektovou dokumentáciou. Cena tohto projektu sa vyšplhala na necelých 73-tisíc eur.

V októbrom čísle Novín Kežmarok sme sa zaoberali absentujúcou bezbariérovosťou mestských ihrísk. Kežmarčania čoraz hlasnejšie požadovali v tejto veci nápravu. V spomínanom článku boli opísané objektívne príčiny, pre ktoré tento nedostatok vznikol a zároveň boli predstreté plánované riešenia danej situácie. Mestu záleží na všetkých deťoch a chce, aby sa všetky – aj tie zdravotne znevýhodnené, mohli plnohodnotne hrať. Okrem možnosti kvalitnejšieho voľnočasového využitia tak dôjde aj k uľahčeniu socializácie rodín s deťmi, ktoré majú určité zdravotné obmedzenia.

Mesto plní svoje sľuby

Neostalo preto len pri slovách a už teraz, po dvoch mesiacoch, môžeme vidieť pozitívny posun v tejto záležitosti. Mesto deklaruje význam, ktorý pripisuje hodnotnému tráveniu voľného času detí a rodín. Napriek prekážkam v minulosti tento cieľ postupne pretavuje do reality. Je dôležité podotknúť, že zrejme žiadne ihrisko nedokáže naplniť predstavy a potreby užívateľov v absolútnej miere, avšak, cieľom je, aby si na takýchto priestranstvách každé dieťa našlo aspoň niečo pre seba – bez ohľadu na to či trpí určitým hendikepom, alebo nie.

Hlavná časť hracej zostavy bola **navrhnutá do podoby lode**.

Aktuálne má mesto vyhotovenú projektovú dokumentáciu a uskutočnilo výzvu na dotáciu. Zdroje financovania sú teda v riešení. Následne, po úspešnom uzavretí tohto kroku, sa mesto pustí do výstavby ihriska. Malo by sa tak stať na jar, najneskôr v lete nastávajúceho roka 2025, pričom kompletná výstavba aj s doplnkovými prvkami by mala potrváť približne dva mesiace.

Implementácia bezbariérového ihriska, ktoré Kežmarčania dopytovali čoraz intenzívnejšie, nebude končiť len pri tomto jednom projekte. Rozbehnuté sú aj projekty vnútrobluku na Ulici Karola Kuzmányho a na

ulici Možiarska. Ich súčasťou majú byť taktiež prvky pre imobilných a nájazdové rampy.

Ihrisko bude pestré, moderné a všestranné

Ihrisko na Záhradnej ulici bude pozostávať z hlavnej hracej zostavy v podobe lode. Táto časť projektu odkrojí z rozpočtu viac ako 25-tisíc eur. Nebude chýbať ani pieskovisko, ktorého kompletné náklady vrátane dopravy a montáže tvoria sumu necelých 6-tisíc eur. Súčasťou projektu je prístupový chodník, ktorého hodnota preyšuje 7-tisíc eur a drobná architektúra so sadovými úpravami v cene takmer 9-tisíc eur. Okrem toho plány zahŕňajú obľúbený kolotoč, dva druhy hojdačiek, dvojicu načúvadiel a interaktívnu tabuľu. Zabezpečenie týchto prvkov má dohromady stať 13,5-tisíc eur. Práve takéto projekty majú pre obyvateľov vysokú hodnotu a to nielen hmotnú, ale aj psycho-sociálnu. Deti so zníženou schopnosťou pohybu majú rovnaké právo aj potrebu sa prirodzene začleniť do spoločnosti. Mesto aj z toho dôvodu kladie veľký dôraz na to, aby sa v rámci dostupných možností vytvorili príležitosti na aktívne využívanie času vonku, outdoorové hry, telesnú aktivitu a vzájomné stretnutia.

Gabriela Tomajková,

foto: vizualizácie projektovej dokumentácie

Rozperné oblúky v centre mesta podstúpia obnovu

Historickým centrom nášho mesta prejde množstvo návštevníkov a niektoré exponované lokality nebudia dobrý dojem. V poslednom období sa to hovorí predovšetkým v súvislosti so starými rozpernými oblúkmi nad vstupmi do jadra mesta. Podpísal sa nich zub času. Ich dezolátny stav má riešiť nový rekonštrukčný projekt.

Dve uličky

Všetky oblúky, ktorých sa má rekonštrukcia týkať, sa nachádzajú v dvoch uličkách. Jeden oblúk je na Hviezdoslavovej ulici oproti budove tunajšej základnej umelej školy. Ďalšie štyri sa nachádzajú v uličke smerom od radnice k futbalovému štadiónu. Ako sme spomenuli, ide o lokality historického centra. Sú to zároveň mimoriadne exponované uličky. Obe sú totiž intenzívne využívané ako pešie trasy občanov a domácich i zahraničných návštevníkov mesta Kežmarok, skonštatovalo oddelenie projektov a verejného obstarávania.

Oddelenie zároveň spresnilo, že všetky oblúky sú situované medzi meštianskymi domami – konkrétne nad „pochádzajúcimi uličkami spájajúcimi centrum mesta s okrajovými komunikáciami“. Ide o polkruhovo a segmentovo ukončené oblúky s omietkovou fasádou úpravou, ktoré sú zastrešené sedlovými strieškami, kryté tvarovkami tvrdej pálenej krytiny. Tak znie ich charakteristika v texte projektu. Ich aktuálny stav je zachytený na titulnej fotografii článku.

Štyri rozperné oblúky v jednej z najexponovanejších uličiek v blízkosti centra mesta.

Rekonštrukciu odôvodňuje viacero faktorov

Ako sme spomenuli, stav oblúkov je nielen neatraktívny, ale aj objektívne nevyhovujúci. Z oddelenia projektov a verejného obstarávania uviedli, že vo väčšine prípadov si tieto oblúky vyžadujú celkovú obnovu omietok a opravu ich pokrytia. Ďalší argument na ich obnovu znie, že sú súčasťou

mestskej pamiatkovej rezervácie v Kežmarku.

„V rámci rekonštrukcie sa majú zrealizovať práce, ktoré budú spočívať v celkovej rekonštrukcii oblúkov, povrchovej úprave a úplnej výmene krytiny vrátane latovania. Rekonštrukcia zahŕňa v sebe opravu omietok, realizáciu nového fasádneho náteru a výmenu existujúcej krytiny zastreše-

nia oblúkov za novú – z drevenej šindľovej krytiny,“ skonkretizovalo ďalej projektové oddelenie. Doplnilo, že projekt je v súlade s požiadavkami na úpravu nehnuteľností v pamiatkovom území.

Mesto v neposlednom rade argumentuje aj skutočnosťou, že rekonštrukciou sa zvýši bezpečnosť oboch lokalít pre obyvateľov a návštevníkov mesta. „Prínosom realizácie obnovy oblúkov bude, že sa zlepší ich stavebno-technický stav, zvýši sa atraktivita lokalít z pohľadu obyvateľov mesta, ako aj jeho návštevníkov, zachovajú sa pamiatkové hodnoty pamiatkového územia,“ zhrnulo na záver projektové oddelenie.

Text a foto: Kristián Krempaský

Realizované s finančnou podporou **Ministerstva financií Slovenskej republiky**.

Venčoviská vo vyššom štandarde. Mesto osadilo nové koše na odpad po psoch

V Kežmarku pribudli nové koše určené na psie exkrementy. Stalo sa tak na sídlisku Sever. Toto opatrenie má pomôcť zlepšiť čistotu priestranstiev a zaistiť komfort pre všetkých obyvateľov. Budú však z neho profitovať najmä psičkári, ktorí ocenia jednoduchšie a pohodlnejšie možnosti na kultivované upratanie po psoch. Nových košov je celkovo šesť, ďalšie by sa mali osadiť na jar budúceho roka. Ak sa pilotný projekt osvedčí, zvažuje sa rozšírenie tejto služby aj do ďalších častí mesta. O znásobení mobiliáru redakciu novín informovalo oddelenie rozvoja mesta a výstavby.

Sever sa košov dožadoval opakovane

V prvej vlne osadzovania nových košov Verejnosprospešné služby mesta Kežmarok (VPS KK) nainštalovali dohromady šesť košov na sídlisku Sever. Podľa informácií oddelenia rozvoja mesta a výstavby, ktoré pilotný projekt zastrešilo, bolo dohromady zakúpených až desať košov. Osadením šiestich z nich na sídlisku Sever oddelenie reagovalo na sťažnosti, ktoré z tejto lokality dostávalo od tamojších obyvateľov. Sťažnosti sa týkali absencie tohto mobiliáru, resp. jeho akútneho nedostatku. Po novom je šesť košov rozmiestnených po okrajoch sídliska Sever – predovšetkým v blízkosti hlavných chodníkov, kde sa majitelia psov často zdržiavajú. Sídlisko Sever je zároveň jedno z najväčších kežmarských sídlisk.

Venčoviská vo vyššom štandarde

Oproti doterajšiemu mobiliáru v meste, ktorý zahŕňal koše určené na odpad po psoch, má nový mobiliár o funkciu navyše. Súčasťou všetkých nových košov je malý zásobník na hygienické vrecká. Majitelia psov tak budú môcť po nich na venčoviskách kultivovane poupratovať. Zvyšuje sa tým komfort a hygienický štandard pri pravidelnom venčení. „Zásobník sa bude pravidelne dopĺňať pracovníkmi VPS KK, aby bolo vrecúšok stále dostatok,“ podotklo oddelenie rozvoja mesta a výstavby a zdôraznilo, že „mesto týmto krokom apeluje aj na zodpovednosť majiteľov psov“.

V tejto lokalite už psičkári taktiež nebudú nútení nosiť so sebou svoje vlastné vrecká, ako to bolo zvykom na niekoľkých venčoviskách doposiaľ. Hromadili sa totiž i sťažnosti na neporiadnych majiteľov psov, ktorí po zvieratách buď neupratovali vôbec alebo tak robili iba zriedkavo. „Sprístupnením vrecúšok a zberných košov sa znižuje prekážka v udržiavaní čistoty. Avšak na dosiahnutie maximálneho efektu bude potrebná spolupráca a ohľaduplnosť zo strany všetkých majiteľov psov, ktorí budú nové koše využívať. Len spoločným úsilím môžeme prispieť k čistejšiemu

Novoosadené koše so zásobníkom na hygienické vrecúška pre psičkárov slúžia svojmu účelu.

Pohľad na priestranstvo na sídlisku Sever, v pozadí detské ihrisko. Sťažnosti na neporiadnych psičkárov sa týkali i tohto miesta.

a príjemnejšiemu prostrediu pre všetkých obyvateľov mesta,“ znie výzva tunajšieho mestského úradu majiteľom psov, aby boli dôslední v udržiavaní čistoty mestských priestranstiev. Podľa kompetentných jestvuje v meste vôľa, aby sa koše v ďalších lokalitách inštalovali už iba v vyššom štandarde – so zásobníkom na vrecúška na psie exkrementy. Na základe vyjadrení jednotlivých inštitúcií v čase písania článku nie je známe, v akých ďalších lokalitách nové koše osadia. Podľa slov Ladislava Petreka, riaditeľa VPS KK zvyšné štyri koše z desiatich budú pracovníci verejnosprospešných služieb osádzať na jar, prípadne skôr. Pripomeňme, že ide o novú službu mesta pre obyvateľov, ktorá má charakter pilotného projektu. Preto tieto koše môžu na skúšku osadiť v jednej lokalite, prípadne ich polohu neskôr zmeniť. Ak sa pilotný projekt osvedčí, radnica v ňom plánuje pokračovať.

Aké sú aktuálne pomery v meste?

S výnimkou desiatich nových košov, z ktorých je šesť už osadených, mesto disponuje i staršími typmi košov. „Odhadujeme, že v rámci mobiliáru, ktorý spravujeme a pravidelne vyprázdňujeme, máme v meste dostupných okolo 25 košov na psie exkrementy,“ skonkretizoval riaditeľ VPS KK Petrek. Všetky koše na psie exkrementy v meste sú buď hnedej alebo tmavozelenej farby a sú zreteľne označené, aby bol jasný ich účel. Psičkári budú mať najneskôr na jar budúceho roka k dispozícii takmer 40 košov v rámci celého mesta. Z údajov ekonomického oddelenia, ktoré má na starosti aj správu daní a poplatkov, vyplýva, že ročná výška dane za psa je aktuálne stanovená na sume 30 eur. Oddelenie pre Noviny Kežmarok vyčíslilo, že v meste Kežmarok v súčasnosti eviduje dohromady 917 psov. Takmer všetci z majiteľov psov sú zároveň fyzické osoby, iba desať psov je vedených ako majetok právnických osôb.

Kristián Krempaský,
foto: **Ondrej Miškovič,**
Kristián Krempaský

KAM V MESTE KEŽMAROK

KALENDÁR PODUJATÍ V ROKU 2024

DECEMBER

Kultúrne podujatia
v Kežmarku
online

Naskenuj ma.

facebook/www.kezmarok.sk

instagram/mestokezmarok

www.kezmarok.sk

- Kultúrne podujatia
- Múzeá a galérie
- Kino
- Knižnica
- Šport a voľnočasové aktivity
- Iné

1. 12. - 31. 12. nedeľa - utorok	Ruskinovce - zaniknuté mestečko - výstava je sprístupnená v rámci prehliadky Kežmarského hradu, otváracia doba a vstupné do hradu: aktuálne informácie na webstránke múzea	7. 12. sobota	Štefan Štec a kapela Fajta - sviatočný koncert s názvom „Štedruj“ , Kostol Najsvätejšej Trojice, 19.00, vstup v predpredaji: 15 € / dieťa do 12 rokov, 18 € / senior, 22 € / dospelý, predpredaj vstupeniiek: www.ticketlive.sk
1. 12. - 31. 12. nedeľa - utorok	Mestské opevnenie v Kežmarku a v Podolínci - výstava, Výstavná sieň Múzea v Kežmarku, vstup: dospelý: 4 € / zľavnený lístok 2 € / rodinná vstupenka 6 €	11. 12. sobota	Senior kino: Prázdniny s broučkom - premietanie pre seniorov v kine Iskra , 14.30, vstup: 4 €, vstupenky: na mieste alebo vopred online na www.kinoiskra.sk
1. 12. - 22. 1. nedeľa - streda	Robert Bielik - výstava renomovaného maliara a spisovateľa s názvom Toto je film , Galéria u anjela, utorok - piatok: 12.00 - 18.00, sobota: 10.00 - 13.00, vstup: dobrovoľný	13. 12. piatok	Dámsky večer: Leto s Evženom - premietanie pre dámy aj s pohostením , kino Iskra, 19.00, vstup: 8 €, vstupenky: na mieste alebo vopred online na www.kinoiskra.sk
1. 12. nedeľa	Adventný koncert vianočných piesní a kolied v podaní Komorného orchestra EFKO z Košíc , Hotel Hviezdoslav - sála Sofia, 16.00, vstup: 10 €, vstupenky: na mieste	14. 12. sobota	BK MŠK Kežmarok - BK Dolný Kubín - 2. liga muží , 6. kolo, Mestská športová hala Vlada Jančeka, 17.00 (čas sa môže zmeniť), vstup: voľný
1. 12. nedeľa	Adventný koncert Základnej umeleckej školy Antona Cigera v Kežmarku - Chrám Narodenia presvätej Bohorodičky v Kežmarku, 17.00, vstup: dobrovoľný (milodar pre chrám)	14. 12. sobota	MHK Kežmarok - MHK Rimavská Sobota - 2. slovenská hokejová liga , 11. kolo, Aréna Kežmarok, 17.30, vstup: voľný
1. 12. nedeľa	KV MŠK Oktan Kežmarok - VK Junior Poprad - 2. liga juniorky, 4. kolo , Mestská športová hala Vlada Jančeka, 10.00, 14.00 (hrajú sa dva zápasy za deň podľa rozpisu), vstup: voľný	16. 12. sobota	Športovec roka 2024 - Mestské kultúrne stredisko , 18.00, vstup: voľný
2. 12. - 6. 12. pondelok - piatok	Vianočné tvorivé dielne na Kežmarskom hrade pre žiakov základných škôl a rodičov s deťmi , je potrebné sa vopred objednať na tel. číslo: 0918 742 726, vstup: 3 €, vstupenky: na mieste	17. 12. utorok	Nora Baráthová - prezentácia novej knihy Kežmarok v zápase storočí I. diel , Hotel Hviezdoslav, 18.00, vstup: voľný
3. 12. / 10. 12. / 17. 12. utorok	Adventné čítanie - spoločné čítanie kníh s vianočnou tematikou so sprievodným programom vhodné pre deti od 3 rokov, detské oddelenie Mestskej knižnice, 17.30, vstup: voľný	20. 12. piatok	Večerný turnaj šípok - Centrum voľného času Kežmarok , 16.00 detí, 19.00 dospelí, vstup: voľný
4. 12. - 6. 12. streda - piatok	Vianočné predajné trhy - Hlavné námestie	21. 12. sobota	Vianočný silák - Hala Focus+ , 09.00, vstup: voľný
6. 12. piatok	Vianoce pod Tatrami - vernisáž výstavy , Výstavná sieň Kežmarok, 11.00, vstup: voľný	21. 12. sobota	MHK Kežmarok - HK Slovan Gelnica - 2. slovenská hokejová liga , 12. kolo, Aréna Kežmarok, 17.30, vstup: voľný
6. 12. - 6. 1. piatok - pondelok	Vianoce pod Tatrami - výstava prác detí materských, základných a umeleckých škôl mesta Kežmarok , Výstavná sieň Kežmarok, pondelok - piatok: 12.00 - 17.00, sobota: 9.00 - 13.00, vstup: voľný	21. 12. sobota	Futsalový turnaj 3v3 - Hala Focus+ , 18.00, vstup: voľný
6. 12. piatok	Mikuláš - program pre deti na javisku pri radnici , 16.00, vstup: voľný	26. 12. štvrtok	Štefanský hokejový turnaj - Aréna Kežmarok , 10.00, vstup: voľný
		31. 12. utorok	Nový rok s Evou Mázikovou - silvestrovský galavečer s 5-chodovou večerou , tombolou, kultúrnym programom, DJ a polnočným bufetom, Hotel Hviezdoslav - sála Sofia, 18.30, vstup v predpredaji: 99 € / osoba, vstupenky: predpredaj na recepcii hotela
		31. 12. utorok	Silvester na ľade - rodinný program s primátorským punčom , Aréna Kežmarok, 15.00, vstup: voľný

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ

program na mesiac december 2024

1. nedeľa o 17.00
7. sobota o 17.00
VAIANA 2
Animovaný, Dobrodružný, Komédia, Rodinný, Fantasy, Muzikál
100 min.
2D 5D 7D

1. nedeľa o 19.00
HYPNÓZA
Komédia, Dráma
98 min.
2D 5D 7D

5. štvrtok o 19.00
PREZIDENTKA (2024)
Dokumentárny
108 min.
2D 5D 7D

6. piatok o 18.00
SOBÍK NIKO A CESTA ZA POLÁRNU ŽIARU
pre deti na Mikuláša
Animovaný, Dobrodružný, Rodinný, 85 min.
2D 5D

7. sobota o 19.00
VEDĽAJŠIA IZBA
Dráma
106 min.
2D 5D 7D

8. nedeľa o 17.00
SUPER SANTA
Animovaný, Komédia, Rodinný, Fantasy
88 min.
2D 5D 7D

8. nedeľa o 19.00
ČARODEJKA
Fantasy, Muzikál, Akčný, Dobrodružný, Rodinný, Romantický
160 min.
2D 5D 7D

11. streda o 14.30 (SK)
PRÁZDNINY S BROUČKEM
Komédia, Rodinný
87 min.
2D 5D 7D *senior kino*

12. štvrtok o 19.00
KLAUNOVE VIANOCE
Horor
125 min.
2D 5D 7D

13. piatok o 19.00 (DV)
LETO S EVŽENOM
Komédia, Rodinný
97 min.
2D 5D 7D *dámsky večer*

14. sobota o 17.00
ZVÍRÁTKO A VIANOCE
Animovaný, Rodinný
70 min.
2D 5D 7D

14. sobota o 19.00
LOVCE KRAVEN
Akčný, Dobrodružný, Sci-Fi, Thriller
127 min.
2D 5D 7D

15. nedeľa o 17.00
BOB A BOBEK VO FILME: NA STOPE MRKVOJEDA
Animovaný, Rodinný, 80 min.
2D 5D 7D

15. nedeľa o 19.00
PÁN PRSTEŇOV: VOJNA ROHIROV
Animovaný, Fantasy, Akčný, Dobrodružný
134 min.
2D 5D 7D

19. štvrtok o 19.00
NEROB VLNY
Dráma
90 min.
2D 5D 7D

21. sobota o 16.30
22. nedeľa o 16.30
MUFASA: LEVÍ KRÁĽ
Animovaný, Dobrodružný, Dráma, Rodinný, Muzikál
118 min.
2D 5D 7D

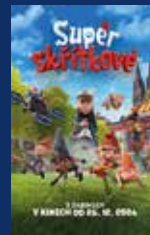
21. sobota o 19.00
DOZORKYŇA
Dráma, Thriller
100 min.
2D 5D 7D

22. nedeľa o 19.00
NÁHERA ŽIVOTA
Dráma, Romantický
98 min.
2D 5D 7D

27. piatok o 19.00
BAD BOY & ME
Romantický
99 min.
2D 5D 7D

28. sobota o 17.00
SUPER ŠKRIATKOVIA
Dobrodružný, Animovaný, Rodinný
76 min.
2D 5D 7D

29. nedeľa o 16.30
JEŽKO SONIC 3
Akčný, Dobrodružný, Komédia, Rodinný, Sci-Fi
111 min.
2D 5D 7D

29. nedeľa o 19.00
AŽ NAVEKY
Dráma
104 min.
2D 5D

KÚP VSTUPENKU CEZ NÁŠ WEB

RÝCHLEJŠIE

BEZ ČAKANIA

SVOJE MIESTO MÁŠ ISTÉ

PRED VSTUPOM SA STAČÍ PREUKÁZAŤ VSTUPENKOU V MOBILE!

VSTUPNÉ: 7 €

Deti, študenti, dôchodcovia: zľava 1 €
ZŤP: zľava 50 %

Vstupenky si môžete zakúpiť 30 minút pred začiatkom predstavenia alebo online na www.kinoiskra.sk

Zmena programu vyhradená!

2D premietanie v 2D obraze 3D premietanie v 3D obraze

Jazykové mutácie: Prístupnosť:

- OV Originál verzia
- ST Slovenské tituly
- SD Slovenský dabing
- ČT České tituly
- ČD Český dabing

- U vhodné pre všetky vekové kategórie
- 7+ nevhodné pre maloletých do 7 rokov
- 12+ nevhodné pre maloletých do 12 rokov
- 15+ nevhodné pre maloletých do 15 rokov
- 18+ nevhodné pre maloletých do 19 rokov

Deskriptory obsahu:

- násilie
- diskriminácia
- strach
- závislosť
- sex
- vulgarity
- nahota

Typ podujatia:

- (FK) filmový klub
- (DV) dámsky večer
- (SK) senior kino
- (BD) besedy a diskusie

Hlavné námestie 3, 060 01 Kežmarok

Email: kinoiskra@kezmarok.sk

Tel.: +421 948 905 483

kinoiskrakezmarok

Slávnostné prijatie novorodencov, 18. novembra.

Spomienka na Nežnú revolúciu v Kežmarku, 15. novembra.

Žiaci Základnej školy s materskou školou Nižná Brána nahráli nové znenie školskej hymny, 16. novembra.

Basketbalový turnaj pre žiakov druhého stupňa základných škôl, 14. novembra.

Burza stredných škôl, 12. novembra.

Spomienka na ukončenie prvej svetovej vojny, 11. novembra.

Brigáda pre OZ Túlavé kežmarské labky, 7. novembra.

Začali sme kurz latinskoamerických tancov, 7. novembra.

Zmiešaný volejbal žiakov kežmarských škôl, 8. novembra.

Vernisáž výstavy kežmarských autorov, 6. novembra.

Cestovateľská hra uzrie svetlo sveta. Nájdete ju aj v horských útulniach

Tomáš Rusnáčik prišiel s nápadom novej kartovej hry **Eksplora**. Kampaňou cez portál donio sa mu podarilo na tento nápad vyzbierať 3 087 eur. Podporilo ho 131 podporovateľov za 31 dní. Priemerná výška daru bola 24 eur a najvyšší dar vo výške sto eur v sebe niesol krásny odkaz pre autora: „Držím palce. Verím v každý tvoj úmysel, pretože je zo srdca. Verím v teba.“

Eksplora je hra pre cestovateľov a dobrodruhov, most k príbehom, ktoré by zostali nevy povedané. Viest rozhovory po cestách inak – to je cieľ hry EKSPLOA, ktorú vytvoril Tatranec, skaut a milovník dobrodružstva Tomáš Rusnáčik spolu s ďalšími nadšencami dobrodružstva. Hra odstraňuje bariéry a povzbudzuje k zdieľaniu príbehov. Je založená na overenom koncepte kartičiek s otázkami, ktoré zabalili špeciálne do odolnej plechovej krabičky, aby ju ľudia mohli hrať v priebehu akéhokoľvek výletu. Kartičky sa opýtajú na dva okruhy otázok – Príbehy, odhaľujúce zážitky a skúsenosti, zatiaľ čo Dumky vedú k zamysleniam a výmenám názorov na témy blízke dobrodružstvu.

Eksplora uzrie svetlo sveta už v prvých dňoch nového roka. Ktovie, možno sa dočkáme aj nelimitovaného vydania.

Od nápadu za počítačom až po útuliu v horách

Tvorcovia Eksplory časť hier umiestnia do slovenských turistických útulní a chát, aby pomohli nadviazať bezprostrednejší a hlbší kontakt turistom, ktorí sa v nich stretávajú. „Často cestujem a vyhľadávam rôzne typy dobrodružných aktivít, rovnako ako moji priatelia.“

Keď sa potom doma o zážitkoch rozprávame, hovoríme o jedle, prírode, pamiatkach, ľuďoch, zvykoch. Chýbajú mi však hlbšie rozhovory o dobrodružstvách, ktoré všetci zažívame,“ vysvetľuje autor nápadu Tomáš

Rusnáčik. Zdieľame skôr materiálne skúsenosti, menej hodnotové, hra chce presne toto zmeniť.

Turistika v číslach

Z roku 2023 na rok 2024 rástol trh dobrodružného turizmu globálne o 20,1 percenta a očakáva sa,

že do roku 2028 bude ročne rásť o 20,4 percenta. Dobrodružstvá prinášajú výzvy, neistotu, určitú mieru rizika aj vypradávanie sa s nepredvídateľnými situáciami. „To všetko v konečnom dôsledku pomáha ľuďom čeliť svojim strachom, osobne rásť a tvoriť lepšie verzie samých seba. Zdieľanie nám pomáha upratať si myšlienky a upevňujeme priateľstvá,“ vysvetľuje Tomáš Rusnáčik, autor a dlhoročný skaut. Cieľom je hovoriť o zážitkoch tak, aby ľudia vnímali ich prínos v každodennom živote a ako ich pozitívne ovplyvnili. Nie je to len hra, je to most k príbehom, ktoré by zostali nevy povedané. „Globálny trh dobrodružného turizmu rastie a naďalej bude rásť, môžeme to vidieť okolo seba napríklad tak, že ľudia vyhľadávajú čoraz unikátnejšie a adrenalínovejšie zážitky. Čím viac ľudí bude vyhľadávať dobrodružstvá, tým väčšie množstvo ľudí môže čerpať z ich prínosov a pozitívnych dopadov na život, o ktorých sa treba rozprávať,“ uzatvára Tomáš Rusnáčik.

Editácia: Ondrej Miškovič, zdroj: Tomáš Rusnáčik, foto: Vladimír Ambróz

K záchranárstvu sa dostala náhodou, no táto práca jej učarovala

Kristína Michlíková je mladá záchranárka, ktorá nám porozpráva o svojich začiatkoch, najťažších výjazdoch ale aj o správnom podaní prvej pomoci.

Kristínu Michlíkovú práca v lekárni nebavila a keď si podávala prihlášky na vysokú školu, mama sa jej opýtala, či nechce skúsiť ísť za záchranára, lebo majú celkom akčné štúdium a rôzne výcviky – horské, lyžiarske, lavínové, plavecké, súčinnosť cvičenia a iné. „Spôčiatku som sa zasmiala – biológia by šla, koordinácia pohybov taktiež, ale fyzické testy? V tom čase som sa aktívne žiadnemu športu nevenovala a plávať som skoro vôbec nevedela. Nakoniec som po poctivom tréningu prijímačky zvládla a ocitla som sa tam, kde som sa nakoniec našla. Som rada, že toto špecifické a krásne povolanie môžem vykonávať,“ začala rozhovor Kristína Michlíková.

Najťažšie výjazdy pre záchranárov

Najťažšie je pre Kristínu zvládť výjazdy, kde nemajú záchranári čo robiť. „Predstavte si, že záchranku často volajú ľudia k ťažkostiam trvajúcim dňi, týždne, mesiace ba roky. Doteraz s tým nespravili nič, nedali si žiadne lieky, nikam s tým nešli a ich voľba po takomto čase je zavolať záchranku. Ale tu si treba uvedomiť aj druhú stránku veci. Príklad z praxe – máme stav, kde o prežití rozhodujú sekundy či minúty, ako napríklad náhle zastavenie obehu, vážna dopravná nehoda, závažný úraz, infarkt, mozgová príhoda a zrazu záchranka, ktorá by na mieste mala zasahovať a mala by dojazdový čas na miesto udalosti dve minúty, rieši dvojtýždňové bolesti brucha,“ priblížila situáciu Kristína, kde na miesto

prichádza najbližšia voľná posádka, ale tá už má dojazdový čas prinajlepšom desať až 20 minút. „Myslím, že hovorím aj za mnohých kolegov, keď poviem, že práve preto nemáme radi neopodstatnené výjazdy, ktoré sa nám len kopia a kopia,“ povedala z praxe Kristína.

Vieme správne podať prvú pomoc?

O správnom podaní prvej pomoci je v dnešnej dobe informácii veľmi veľa, len treba mať záujem si ich vyhľadať. „Prvá pomoc je obsiálna tematika, ktorú podľa mňa veľmi pekne spracovali napríklad vo videách od Ty to zvládneš alebo Michal Kubovčík v Baštrng – SEPRP na YouTube. Prvý kanál je český, rozoberá jednotlivé témy vážnejším spôsobom. A videá od SEPRP sú podľa mňa hravé, zábavné, veľmi dobre, jednoducho spracované a človek si to takto ľahšie zapamätá. Kto má záujem, odporúčam pozrieť YouTube,“ radí Kristína Michlíková. Pri resuscitácii sa naozaj niet čoho báť, tam je to takto – buď pacientovi niekto poskytne pomoc a dá mu šancu na prežitie, alebo bude čakať na záchranku, ktorá ale bez včasne začatých kompresii hrudníka záranky nespraví. V ďalšom rade – volania zo vzdialenosti kilometra, z dopravných prostriedkov, z balkóna a podobne. „Načo sa priblížiť a skúsiť aspoň osloviť toho ležiaceho či sediaceho pacienta? Zistiť či vôbec potrebuje nejakú pomoc? Nie, príde záchranka, oni to spraví... Takéto výjazdy najčastejšie končia prinajlepšom nadávkami na našu adresu, prípadne na adrese

Kristína Michlíková pri záchranárskom vozidle.

nájdeme len šaty, koberec v snehu a podobne, alebo to bezvedomie, ktoré ľudia videli z balkóna medzičasom odkráčalo preč. A opäť je posádka, ktorú možno treba inde, blokována,“ priblížila mladá záchranárka.

Vzdelávanie o prvej pomoci musí začať doma

Vo väčšine prípadov sme, žiaľ, nútení využiť vedomosti z prvej pomoci práve pri našich vlastných rodinách. „Navrhovala by som zaradiť pred večerným programom, niektoré z edukačných videí – zaberú päť až desať minút, ale myslím si, že aj keby pomohli zachrániť jeden život, bolo by to skvelé,“ zakončila radou rozhovor Kristína Michlíková.

Ondrej Miškovič, foto: archív Kristíny Michlíkovej

Jeseň bola pestrá aj v znamení Európskej komunity športu 2024

Počas mesiacov september, október a november mesto Kežmarok opäť zorganizovalo viacero podujatí pod patronátom Európskej komunity športu, ktorú naše mesto tvorí spoločne s mestami Nowy Targ a Liptovský Mikuláš.

V týchto aktivitách bolo zahrnutých viacero zložiek obyvateľstva, takže si zašportovali aj deti z materských i základných škôl či zdravotne znevýhodnení klienti denného centra v našom meste. Vyskúšať si mohli viacero športov, napríklad karibské tance, kurz sebaobrany, lezenie, nočný orientačný beh, futsal, basketbal, volejbal a všeobecnú športovú prípravu. Zaujímavou akciou bol aj fit maratón, kde účastníci mohli absolvovať počas jedného popoludnia väčšinu cvičení, ktoré sa uskutočnili počas celého roka Európskej komunity športu.

SEPTEMBER

Hokejový charitatívny turnaj

Hneď prvý septembrový deň sa niesol v znamení pomoci občianskemu združeniu Centrum Vôľa žif. Osem amatérskych hokejových tímov počas turnaja a exhibícia dvoch tímov plných hviezdnych hokejistov z minulosti i súčasnosti prispelo ku krásnej vyzbieranej čiastke a ušľachtilému cieľu pomôcť tam, kde to je potrebné.

Aj zdravotne znevýhodnení športujú

Mesto myslelo aj na zdravotne znevýhodnených klientov kežmarského denného centra. Tí si zašportovali zábavnou formou v areáli centra aj v Mestskej športovej hale. Vďaka tomu aspoň na chvíľu zabudli na problémy ich bežného života. Štyri pestré tréningy im počas mesiaca pripravili športoví referenti z oddelenia školstva, mládeže a športu mesta Kežmarok.

Intenzívny kurz sebaobrany

Pod vedením trénera Vladimíra Mikšu sa ženy, ktoré absolvovali tento kurz, opäť pripravovali na nástrahy dnešnej doby a učili sa spôsobom ako im predísť alebo sa úspešne ubrániť možným následkom.

Športový deň pre seniorov

Nezabudlo sa ani na seniorov, pre ktorých mesto pripravilo športový deň. Päť tímov z kežmarského domova pre seniorov si medzi sebou zasúťažilo v piatich disciplínach cornhole, šípkach, kolkách, hode loptičkou a kope do brány s futbalovou loptou.

Basketbalový memoriál Karola Štepanka

Tradičný basketbalový turnaj mal tento rok aj medzinárodnú účasť vďaka poľskému mužstvu Miejski Klub Sportowy Gorlice (MKS Gorlice). Tento memoriál bol spojený aj s 90. výročím basketbalu v našom meste a s tým súvisiacim oceňovaním významných osobností kežmarského basketbalového klubu počas éry jeho fungovania.

OKTÓBER

Cvičenia pre materské školy

Počas mesiaca október zdravotne znevýhodnených vytriedali deti z materských škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta. Tie sa taktiež zábavným spôsobom učili nové znalosti o športe, fair – play

Fit – maratón bol jeden z vrcholov jesene v rámci Európskej komunity športu.

a formu, ako sa počas takého športového tréningu správať. Postupne takýto tréning absolvovali deti zo všetkých materských škôl.

Futsalové turnaje pre základné školy

Ďalšou akciou zameranou na kežmarské deti zo školských či predškolských zariadení boli futsalové turnaje pre žiakov druhého stupňa základných škôl. V tomto prípade sa ku základným školám v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta pridala aj Základná škola svätého Kríža. Súťažilo sa v dvoch kategóriách, deti od piateho do šiesteho ročníka a od siedmeho do deviateho ročníka. Všetky tímy podali v oboch hracích dňoch dobré výkony a ukázali vôľu zvíťaziť.

Kurz lezenia

Tento zaujímavý kurz bol organizovaný na lezeckej stene v budove Centra voľného času pod vedením inštruktora Martina Remeňa. Účastníci sa počas neho mohli naučiť základy lezenia a nové vedomosti o tomto náročnom športe.

Fit maratón

Jeden z vrcholov jesene prišiel v polovici októbra. Šesť hodín trvajúci fit maratón prilákal množstvo aktívnych i tých menej aktívnych športovcov, ktorí mali k dispozícii zaujímavý výber športov od dynamického taeba cvičenia až po upokojujúcu jógu. Všetci zúčastnení si tento pestrý podvečer užili a odniesli si okrem športového vyžitia aj dobrý zážitok.

Športovo - strašidelný karneval pre malých i veľkých

Predposledný októbrový deň sa v Hale Focus+ uskutočnil karneval, ktorý v spolupráci s mestom zorganizovalo centrum voľného času. Deti v originálnych maskách si užili diskotéku, maľovanie na tvár aj športové aktivity pod vedením trénerov z občianskeho združenia Šport je cesta.

NOVEMBER

Basketbalový i volejbalový turnaj pre deti zo základných škôl

Novembrový program podujatí Európskej komunity športu 2024 pokračoval v znamení aktivít pre deti zo školských zariadení. Tentokrát si chlapci i dievčatá z kežmarských škôl zahrali mix volejbal a basketbal. V oboch športoch podali žiaci našich škôl dobré výkony a prežili príjemnú zmenu oproti bežným školským povinnostiam.

Kurz karibských tancov

Viac než 20 párov sa počas jedenásteho mesiaca v roku učilo základy štyroch karibských tancov – bachaty, salsy, merengue a kizomby. Tieto tréningy viedli skúsení lektori Lucia Šajtlavová a Dávid Mertinko. Účastníci si užili nádych exotiky a získali nové tanečné skúsenosti i vedomosti.

Florbalové turnaje

Predposledný víkend v mesiaci patrilo florbalu, v piatok si v systéme 3 na 3 zmerali svoje sily tímy dospelých v rámci večerného turnaja, v sobotu ráno ich nasledovali mladší florbalisti v rovnakom systéme. Obe kategórie si schuti tento stále populárnejší šport zahrali a odchádzali po dobrých športových výkonoch a zaujímavých zápasoch. V rámci Európskej komunity športu 2024 nás čaká ešte posledný mesiac, ktorým je december. Aj počas neho má mesto Kežmarok naplánované viacero športových podujatí, o ktorých vás budeme priebežne informovať prostredníctvom sociálnych sietí a webovej stránky mesta. V ďalšom čísle vydania novin Kežmarok si zrekapitulujeme celý priebeh tohto výnimočného športového roka, ktorý zakončí ocenenie pre najlepšiu komunitu v Európe, ktoré sa uskutoční 11. decembra v belgickom Bruseli.

Text a foto: Filip Kubáni

XXII. ročník slovensko-poľského hospodárskeho fóra

Dňa 5. novembra sa v Poprade zorganizoval už XXII. ročník Slovensko-poľského hospodárskeho fóra. Na podujatí sa zúčastnilo približne sto zástupcov štátnej správy, samospráv, obchodných komôr a podnikateľských subjektov z Poľska a Slovenska.

Počas fóra sa uskutočnili tri odborné panely, v rámci ktorých odznelo mnoho zaujímavých nápadov na rozvoj spolupráce medzi oboma krajinami, ako aj na ďalšiu integráciu prihraničných regiónov. Jednou z hlavných tém prvého panelu boli príležitosti a výzvy, ktoré prináša rastúci turistický ruch medzi Poľskom a Slovenskom. Účastníci fóra poukázali na potrebu spoločného postupu pri propagácii regiónu, najmä v kontexte cestovného ruchu v Tatrách a Karpatoch. Mimoriadne dôležitá bola druhá panelová diskusia, počas ktorej sa diskutéri podelili o svoje skúsenosti z cezhraničnej spolupráce. Hovorili aj o možných

investíciách na zlepšenie infraštruktúry a podporu sociálnych a kultúrnych iniciatív v pohraničných oblastiach po roku 2027. Posledný panel sa týkal zlepšenia spolupráce v rámci hospodárskych komôr v pohraničnom regióne. Slovensko-poľské hospodárske fórum v Poprade ukázalo, aký veľký potenciál má cezhraničná spolupráca a aké dôležité je pokračovať v dialógu o vzájomných potrebách a výzvach. Cieľom aktivít, ktoré obe strany realizujú, je nielen zlepšiť kvalitu života obyvateľov pohraničia, ale aj zvýšiť atraktivnosť regiónu na medzinárodnej scéne.

Lívia Jakšová, foto: Elena Smrigová

Zimná sezóna v Tatrách prichádza. Na čo všetko je dobré sa pripraviť?

Príroda v našich veľhorách je i počas zimného obdobia krásna, avšak rovnako ako aj v lete, prináša pobyt v nej svoje riziká, na ktoré je potrebné sa pripraviť a predísť tak možným nešťastiam. O týchto rizikách a forme prevencie sme sa porozprávali so skúseným profesionálnym záchranárom Horskej záchranej služby Igorom Trgňom.

Bez ohľadu na to, aká náročná túra nás čaká, je potrebné sa na ňu zodpovedne pripraviť. Nikdy nevieme, kde môže prísť k úrazu alebo niečomu ešte horšiemu. „*Ludia by si mali uvedomiť, že v zime panuje v horách trochu iný režim, než počas leta. Dni sú kratšie a samozrejme je aj omnoho chladnejšie. Turistické chodníky sú otvorené iba po chaty, prechodové sedlá medzi chatami i dolinami sú počas zimy uzavreté,*“ pripomenul hneď na začiatku skúsený záchranár.

Pozor na lavíny, sledujte výstrahy!

I na turistických chodníkoch však hrozí istá forma nebezpečenstva, ktorá prichádza s pribúdajúcou snehovou prikrývkou. „*Hrozia lavíny, ktoré atakujú i sprístupnené chodníky ku chatám. Preto je veľmi dôležité si deň pred samotnou túrou pozrieť na stránkach Horskej služby alebo Strediska lavínovej prevencie, aký je stupeň lavínového nebezpečenstva. Na týchto stránkach sa dajú dohľadať aj informácie o tom, v akých miestach je nebezpečenstvo pádu lavín najvyššie. Toto sú pre turistu veľmi dôležité informácie,*“ objasnil Igor Trgňa. Dôležité je mať i správnu výbavu, ktorá nám môže pomôcť aj v prípade priameho rizika pádu lavíny. „*Ak už turista chce mať pri sebe lavínovú výstroj, tak odporúčame ju mať celú, teda lavínovú lopatku, sondu i lavínový prístroj. Existujú aj lavínové batohy, ktoré sú aktívnou ochranou človeka, avšak tie sa pohybujú už v iných cenových reláciách,*“ povedal Trgňa.

Nepreceňujte sa a triezvo odhadnite svoje sily

V zime sú kratšie dni, po zotmení sa môže počasie rýchlo zmeniť a terén sa stáva ešte o to viac neprehľadným a tým pádom aj nebezpečnejším. Preto je dôležité dodržiavať platný návštevný poriadok a správne si podľa neho načasovať svoju túru. „*Podľa návštevného poriadku by ľudia nemali vychádzať na túru pred rozvidnením a končiť ju po zotme-*

Fit-maratón bol jeden z vrcholov jesene v rámci Európskej komunity športu 2024.

ni, takže by si svoju túru mali načasovať približne na obdobie medzi siedmou hodinou ráno a štvrtou hodinou poobede,“ ozrejmil Trgňa. V dnešnej dobe je módou chodiť na túry po samom, čo však taktiež prináša isté riziká, keďže v prípade komplikácií turistovi nemá kto okamžite pomôcť a aj ľahší problém sa môže stať veľkou komplikáciou.

Cesta nekončí na vrchole, ale pri návrate na miesto, od ktorého ste vyrazili

„*Na Horskej službe máme štatistiku, ktorá hovorí, že mnohokrát, ak sme na zásahu s tragickým koncom, je to práve pri záchrane turistu – samotára. Je lepšie ísť na túru aspoň vo dvojici či trojici,*

v prípade problémov si vie takáto skupina vzájomne pomôcť a aj sa takýmto spôsobom ľahšie prekonáva zložité terény,“ upresnil Igor Trgňa. Na záver ešte dlhoročný záchranár vymenoval najčastejšie chyby, ktoré turisti robia a aj kvôli nim sa zvyšuje riziko tragédie: „*Ludia najčastejšie precenia svoje schopnosti alebo podcenia terén, do ktorého idú či si zle naplánujú túru, alebo dokonca ignorujú vydané výstrahy. Mnoho turistov si myslí, že výstup končí na vrchole, ale nepočítajú s tým, že ich čaká ešte cesta dole,*“ uzavrel mnohoročný člen Horskej záchranej služby vo Vysokých Tatrách Igor Trgňa.

Filip Kubáni,

foto: archív Horskej záchranej služby

Prvý zimný mesiac so sebou prináša text o Bielej perle

Vo firemnom seriáli si počas prvého zimného, resp. snehobieleho mesiaca symbolicky predstavíme firmu, ktorá má túto farbu priamo v názve. Biela perla je firma, ktorá je známa na celom Slovensku. Preslávili ju predovšetkým zubné pasty. Tento kežmarský podnik je zároveň sponzorom festivalu ELRO.

Kežmarská stálica

Biela perla na slovenskom trhu pôsobí už 25 rokov a je veľmi dobre známou a etablovanou značkou. „Zaoberáme sa výrobou zubných past a výrobkov pre ústnu hygienu. Začínali sme s výrobou a distribúciou bieliacich systémov na zuby, ktoré sme predávali v lekárňach,“ uviedla na úvod Alžbeta Rusiňáková, výrobná manažérka firmy. „Neskôr sme sa začali špecializovať na výrobu zubných past, ktoré si naši zákazníci môžu nájsť vo všetkých drogériách,“ spresnila ďalej. Rusiňáková ďalej uviedla, že značku Biela perla chce firma v budúcnosti budovať skrze vývoj nových výrobkov a presadenie sa na zahraničných trhoch. „V súčasnosti pôsobíme okrem Slovenska v Poľsku a Maďarsku,“ skonkretizovala.

O zubných pastách – tom najdôležitejšom produkte firmy

Ako sme spomenuli na začiatku, tieto zubné pasty sú artiklom, ktorý firmu preslávil azda najväčšmi. Podľa výrobcu sú zubné pasty od Bielej perly výnimočné predovšetkým ich transparentným RDA, enzymatickou receptúrou, netradičnými príchutami, bylinnými extraktmi a overenými aktívnymi látkami, ktoré udržuju zuby v dobrej kondícii a bezpečne ich bielia.

Produkty od firmy Biela perla.

Skratka RDA predstavuje bezpečnostný index abrazivity v zubných pastách. „Abrazivita znamená stupeň mechanického čistenia zubnej skloviny. Čím je číslo vyššie, tým je pasta abrazívnejšia. Vyššia abrazivita pasty zvyšuje riziko poškriabania zubnej skloviny a tým spôsobuje citlivosť zubov,“ objasňuje firma na svojom webe a doplna, že „sila jej past spočíva v aktívnych látkach a prírodných komponentoch – hlavne enzýmu Glucose Oxidase, ktorý namiesto mechanického čistenia rozpúšťa zafarbenia a vyčistí zuby bez poškodenia zubnej skloviny.“

Viac podrobnejších informácií je možné nájsť na firemnom webe www.bielaperla.sk. Firma na webstránke prevádzkuje aj vlastnú stomatologickú poradňu, kde sa možno pýtať otázky o zdraví ústnej dutiny, bielení zubov alebo otázky týkajúce sa dentálnej hygieny.

Vlastná podniková predajňa

Z údajov, ktoré firma poskytla redakcii vyplýva, že podnik dáva prácu okolo 15 ľuďom z Kežmarku alebo okolia. Na naše pomery je tak vitálnym poskytovateľom pracovných miest.

Čo Kežmarčana a nášho čitateľa môže zaujímať najviac, je práve podniková predajňa. Nie každá firma totiž koncept podnikovej predajne využíva, v Bielej perle si môžete nakúpiť priamo v meste. „Zákazníci z Kežmarku si vedia naše výrobky zakúpiť v podnikovej predajni na Štúrovej ulici 33 v Kežmarku,“ podotkla výrobná manažérka Rusiňáková.

V Novinách Kežmarok sme sa rozhodli po symbolikom roku trvania rubriky Firemný seriál dávať priestor prednostne sponzorom ELRO, ktorý Kežmarok preslávil v celej Európe. V budúcich dieloch firemného seriálu sa naši čitatelia preto budú môcť tešiť na texty práve o takýchto firmách.

Kristián Krempaský,
foto: Biela perla

Miniseriál o partnerských mestách Kežmarku: Predstavujeme Kupiškis

Keď sme v lete odštartovali miniseriál o partnerských mestách nášho Kežmarku, vybadali sme, že si rýchlo našiel svoje miesto na pomyselnom novinovom slnku. Vychádzali sme zo skutočnosti, že túto tému kontinuálne ešte nikto predtým nepokryl. Každé z desiatich miest si pritom zasluhuje osobitnú pozornosť. V predposlednom diele miniseriálu sa vydáme do Litvy.

Najsevernejší partner

Druhé najvzdialenejšie partnerské mesto Kežmarku leží od nás takmer rovnú tisícku kilometrov cesty autom smerom na sever. Kupiškis je malé mesto v severovýchodnej Litve situované medzi riekami Kupa a Levuo. Leží iba 50 kilometrov od lotyšských hraníc. „Súčasný Kupiškis dokazuje, že je príjemným a milým regionálnym centrom zachovávajúcim tradície minulosti a ponúka príjemný pobyt tak obyvateľom, ako aj návštevníkom,“ znie všeobecný opis mesta zo starších materiálov mestského archívu.

Kupiškis je malé mestočko. Má len niečo cez 6-tisíc obyvateľov. Cez optiku veľkosti ho u nás možno porovnať so susednou Spišskou Belou. Archeologické nálezy v oblasti mestočka dokazujú, že jej prvé osídlenie je možné datovať do obdobia 8. až 7. storočia pred Kristom. Prvými obyvateľmi boli údajne malé skupiny rybárov, zberačov a lovcov, ktoré sem dorazili z južnejších litovských regiónov. Prvá písomná zmienka o Kupiškise ako o sídle sa však objavuje až v roku 1480.

Preslávil sa lanom

To, čo Kežmarok a Kupiškis (hoci symbolicky, avšak výrazne) spája najviac, je história spätá s lanom. Iste,

tkanina vyrobená z vlákna tejto rastliny sa v oboch mestách viaže s históriou, nie s terajškom – no prísť sa pri tom zopár riadkami musíme.

V roku 1873 bola v meste vybudovaná železnica. Vybudovali ju ako uzol na významnej dopravnej trase začínajúcej v západnom lotyšskom meste Liepāja pri Baltskom mori a končiacej v juhovýchodnom lotyšskom meste Daugavpils. Zaujímavosťou tejto železničnej tepny je, že väčšina jej trasy sa nachádza v Litve, hoci začína a končí v Lotyšsku. A práve táto železnica nielenže zlepšila spojenie s väčšími mestami, ale aj pritiahla do Kupiškisu obchod a remeslá. Pestovaním ľanu bolo mesto známe už skôr. Rolníci z oblasti boli známi jeho pestovaním. Nachádzalo sa tu ich obchodné centrum. Svedčí o tom hanzový sklad ľanu, ktorý sa zachoval dodnes. Bol postavený už v 18. storočí a zaujímavosťou je, že je prvou murovanou stavbou v meste. O viac ako storočie neskôr vybudovaná železnica obchod v meste – vrátane toho s ľanom – výrazne posilnila.

Partnerské vzťahy

Kežmarok a Kupiškis sa stali partnermi pred vyše 25 rokmi. Dohoda o nadviazaní kontaktných vzťahov a vzá-

V medzivojnovom období bola v Kupiškise početná židovská komunita. Na snímke budova bývalej synagogy. Dnes tu sídli miestna knižnica.

jomnej spolupráce medzi mestami Kupiškis a Kežmarok bola podpísaná 17. júla 1999. Obe samosprávy podnikajú oficiálne návštevy pri rôznych významných podujatiach. Najväčšmi to vidieť azda počas festivalu ELRO. Do Kežmarku totiž pravidelne prichádzajú remeselníci a folklórne súbory z Kupiškisu a jeho okolia. Na podobné akcie do Litvy chodia zas návštevy od nás. Pokiaľ ide o šport, obe mestá zvyknú občas organizovať vzájomné volejbalové zápasy veteránov.

V poslednom diele miniseriálu si predstavíme francúzske mesto Lesneven.

Kristián Krempaský, na základe podkladov archívu redakcie, foto: Martynas Survila/wikimedia.org

Rýchly život Josefa Weina

Obdobie Vianoc patrí u väčšiny ľudí medzi najkrajšie sviatky roka. Ak pripadnú na nepokojné, vojnové časy, spájajú sa s nádejou a vierou, že blízky človek, ktorý bojuje niekde ďaleko, sa vráti domov živý a zdravý. Niečo podobné prežívali počas zimy 1941 – 1942 kežmarské rodiny Wein a Markovich. Ich očakávania však skončili hlbokým sklamaním.

Josef Wein bol vnukom továrnikara Karla Weina a obchodníka Johanna Markovicha. Jeho otec Aladár prevzal vedenie firmy po Karlovi, matka Marietta podporovala spoločenský život v meste po vzore rodičov. Josefa ako prvorođeného syna čakala práca v rodinnej firme.

Josefova mladosť

Josef sa narodil 19. marca 1915 v Kežmarku, pokrstil ho ako rímskokatolíka. Zrejme vychodil štátnu ľudovú školu, odkiaľ prestúpil na kežmarské gymnázium, kde študoval v rokoch 1925 – 1933. Jeho triednymi profesorami boli Paul Gaal a Alfons Nitsch. I z jeho iniciatívy vychádzal gymnaziálny časopis Schülers-timmen – Studentské hlasy. Medzi jeho spolužiakov patrili napr. Franz Mikolík a Štefan Vasilik, neskorší rímskokatolícky kňaz, ktorý dôchodok strávil v Kežmarku. Josef v školských časoch účinkoval v ochotníckom divadle. Vo vianočnom predstavení roku 1927 si dokonca zahral so všetkými tromi súrodencami. Ako študent gymnázia prichádzal do kontaktu s profesorom Alfrédom Groszom. Určite spolu chodili do Tatier, keďže v júni 1931 sa Josef podieľal na výstave a premietaní diapozitívov, pričom vyhotovil niekoľko zaujímavých snímok. Ako zdatný horolezec miloval šport – na jeseň rovnakého roka viedol gymnastické cvičenia pri prednáške Slobodného lýcea, ktorú mal profesor Grosz. Prednáškový večer, konajúci sa v novembri 1932, spestril prednesom básne Pozdrav vlasti Kurta Waltera. Plagát večera sa zachoval v zbierkach Múzea v Kežmarku.

Aktívny život po maturite

Josefove ďalšie kroky viedli do Viedne na vysokú obchodnú školu. Po jej skončení absolvoval praktické odborné štúdiá v Anglicku. Počas roka 1938 nastúpil do rodinnej firmy ako diplomovaný obchodník. Keď mal prázdniny, spoznával rôzne kúty Európy. Spolužiak F. Mikolík ho sprevádzal pri splave Dunaja kajakom až do Čierneho mora a do Konštantínopola, dnes Istanbulu. Stredoškolskí rovesníci spolu trávil

čas aj v Tatrách. V auguste 1938 preliezli juhozápadnú stenu Veľkej Granátovej veže, v apríli 1939 vyšli južnou stenou na Čierny štít, vtedy Papirusov. Naďalej bol aktívny v spoločenskom živote. Vo februári 1937 sa podieľal na organizácii Spišského bálu, o pár dní neskôr predviedol na fašiangovom večierku s Adriane Bruckerovou anglický valčík, aby následne ukázal zručnosť v stepovaní. Zvrátil sa tiež na svahu, na jar 1938 sa zúčastnil lyžiarskych pretekov vo Veľkej Studenej doline.

Vojna prinášajúca smrť

V roku 1940 narukoval na vojenskú službu do nemeckej jednotky, čo zrejme urobil dobrovoľne. Hľadal nové zážitky v cudzine? Možno... Každopádne, v lete 1941 odišiel na front a od novembra bojoval v predných líniiach. To sa mu stalo osudným, na Vianoce 26. decembra 1941 padol v ruskej stepi. Rodina sa o jeho skone dozvedela s oneskorením, parte uverejnila v tlači až začiatkom februára 1942. „Ťažko vedieť, že tento štíhly, blondavý mladík so žiarivými modrými očami, verný turistický a lyžiarsky kamarát už nie je medzi nami. Telo odpočívá ďaleko, ale jeho duša je pri nás medzi jeho milovanými horami.“

Vladimír Julián Ševc,

foto: Múzeum v Kežmarku

Josef Wein s výrom na hlave.

Autor: Š. Tatarko	udiel po hlave (expr.)	drancoval	číslovoce povzdylichu	zhluk hmyzu	španielsky spisovateľ	Pomôcky: ai, Aim, Alas, anlin, stupa, tori,	Slovensko (MPZ)	3. časť tajničky	sprav	dvojčka	vodca Hunov
spevohra						drevaný mešiar					
mokol, nasiakoval						zlatnícka jednotka Irecllly Kennedyho					
druh leňocha			číslovoce bolesl 1. časť tajničky			útočník v cizude druh papagája					
kráľ zvierat				zafrebl avšak, no							
sladkovodn ý delín					kryha, po česky arkus (skr.)			značka kúlcampéra ón, úkon, konanie			
popínava rastlina					lovkyňa perlorodiek Org. oslob. Palestíny		A		opasky	zklad farbu	
	horizont	starorím-sky cisár zobátnajš					ryble vejčko doska na miesenie				
obopál rukami								ukazovacie zblmeno ruský súhlas			
bučaté dieťa (zried.)					2. časť tajničky český skladateľ				soimizačná slabika zeden		
ženské meno (23.9.)						stavebný dielec lntoium (zn.)					
obchodná inšpekcia			kilogramy (hovor.)					druhí			
egyptský boh Slnka			kaprovitá ryba					prítel bábičky Barbie			

Návštevník Výstavnej siene sa v decembri vďaka vystaveným dielkam dostane na sánkovačku, lyžovačku, k stavaniu snehuliaka, k rozsvietenému stromčeku, či zasneženým krajinám. Stretne sa s betlehemským dieťaťom v jaskynkách a rôznymi symbolmi Vianoc. Ako sa táto výstava nazýva, sa dozviete z tajničky.

Relax s Novinami Kežmarok

Redakcia Novín Kežmarok pre svojich čitateľov pripravila súťaž o zaujímavé ceny. Správne znenie tajničky posielajte **najneskôr do 10. decembra** poštu alebo doručte osobne na adresu radnice: Noviny Kežmarok, Hlavné námestie 1, 060 01 Kežmarok, prípadne e-mailom na: noviny@kezmarok.sk. Uvedte svoje meno, adresu, telefónne číslo a heslo „*Súťaž s Novinami Kežmarok*“. Vyžrebovaný úspešný riešiteľ získa propagačný materiál a publikácie o našom meste. Výhercu cien budeme kontaktovať telefonicky a uverejníme na stránke mesta. Tešíme sa na vaše odpovede a prajeme vám príjemné chvíle strávené riešením našej tajničky.

Parížskej paralympiády sa zúčastnili aj kežmarskí lukostrelci

Martin Dorič a Dávid Ivan zažili atmosféru najväčšieho športového podujatia pre zdravotne znevýhodnených športovcov na svete. I keď veľký úspech z francúzskej metropoly neprinesli, tak cenné skúsenosti, ktoré získali, ich môžu posunúť opäť o niečo ďalej. Ich pocity zo samotnej súťaže nám povedali v rozhovore.

Dávid Ivan zažil už druhú paralympiádu

Po Tokiu 2020 sa Dávid Ivan zúčastnil už na druhej paralympiáde, od príchodu na letisko bol náš paralukostrellec v dobrej nálade a plný odhodlania. „Bol som dobre naladený a pripravený zo seba vydať všetko, príchod bol organizovaný, letisko bolo uzavreté, rovnako ako cesty až do príchodu do paralympijskej dediny,“ povedal na úvod Dávid Ivan. Atmosféra sa s Tokiom nedala porovnať, keďže turnaj v metropole Japonska sa konal v čase celosvetovej pandémie. „Atmosféru sme pocítili počas otváracieho ceremoniálu, bolo to úžasné, aj počas súťaží boli štadióny vypredané, za toto patrí Francúzom veľký kredit,“ uviedol Ivan. Svoj súťažný výkon zhodnotil triezvo, nepanovalo úplné sklamanie, ale ani spokojnosť, keďže si náš 24-ročný reprezentant uvedomoval šancu dosiahnuť lepší výsledok. „Môj výkon nehodnotím zle, ale rovnako ani dobre. Kvalifikácia nám nevyšla podľa predstáv, keďže sme bojovali s „neviditeľným“ vetrom. Kvôli tomu som vo vyraďovacom kole dostal vyššie nasadeného súpera a ten ma dokázal poraziť tesným výsledkom 4:6,“ uzavrel náš jediný zástupca v disciplíne olympijský luk na parížskej paralympiáde Dávid Ivan.

Dorič s premiérou pod olympijskými kruhmi

Paralukostrelba mu pomohla sa pred takmer desiatimi rokmi psychicky vyrovnáť s následkami pracovného úrazu, kvôli ktorému sa stal vozíčkarom. Prvýkrát si ju vyskúšal na liečebnom pobyte v rehabilitačnom stredisku Kováčová a záľuba v nej mu už ostala. Začal sa jej venovať i súťažne a postupne začal zbierať prvé úspechy. Vrchol kariéry zažíva práve v tomto roku nielen kvôli účasti na paralympiáde, ale i kvôli zisku zlatej medaily na majstrovstvách Európy v tandemovej súťaži s Marcelom Pavlíkom. Paralympiáda v ňom zanechala pocity, na ktoré si bude pamätať navždy. „Paralympiáda je oslavou športu pre všetkých zdravotne znevýhodnených športovcov. A keď hovorím, že oslava, tak naozaj. Veľkolepé divadlo so všetkým, čo k tomu patrí. Toto podujatie vo mne zanechalo neopísateľné pocity, ktoré si zapamätám už navždy,“ povedal Martin Dorič. S výkonom spokojný nebol, avšak výsledky berie športovo. „Klamlal by som, ak by som povedal, že som

Paralympijský reprezentant Dávid Ivan.

Paralympijský reprezentant Martin Dorič.

Martin Dorič zameriava cieľ pred strelbou.

úplne spokojný. Najspokojnejší by som bol, ak by som priniesol domov nejaký cenný kov. Bol som pripravený, no boli

aj takí, ktorí boli viac. Súťaže sú presne o tom, niekto musí byť prvý a ostatní sú za ním,“ ozrejmil náš reprezentant.

Na otázku, čo by poprial mladým športovcom, ktorí snívajú o účasti na takomto podujatí, uviedol známy citát: „Jeden múdry človek raz povedal: Snaž sa mieriť vždy na mesiac. Aj keď netrafiš, vždy skončíš medzi hviezdami. Tak len toľko, ak nejaký športovec po niečom takom naozaj túži, nech si dáva vysoké ciele. Nech na sebe pracuje a nech sa nenechá odradiť neúspechmi. Taktiež je dobré sa obklopiť ľuďmi, ktorí pri vás budú stáť v dobrom i zlom a budú vás motivovať i podporovať, kto také šťastie nemá, nech buduje svoju vnútornú silu. Vďaka nej vie dosiahnuť všetkého, čo si zaumieni,“ uzavrel majster Európy z Ríma 2024.

Filip Kubáni,
foto: archív Martina Doriča
a Dávida Ivana

Kežmarský basketbal v tomto roku oslávil 90 rokov od svojho založenia

Písal sa rok 1934, keď na kežmarskom gymnáziu vznikol organizovaný basketbalový oddiel. Od tohto momentu prežil kežmarský basketbal mnoho vzostupov i pádov. Informácie k tomuto článku nám poskytol tréner mládeže terajšieho Basketbalového klubu Mestského športového klubu Kežmarok (BK MŠK Kežmarok) Jozef Juhász.

Na začiatku bol profesor na gymnáziu

Tomuto športu sa začal ako prvý v našom meste venovať profesor na vtedajšom slovenskom gymnáziu Rudolf Nemeč. Svojim študentom ukázal v tom čase pomerne mladý a dynamický lopotový šport. Tí si ho okamžite zamilovali a už počas roka 1934 uskutočnili zápasy medzi jednotlivými triedami na škole. Následne sa stretli aj s nemeckým gymnáziom, ktoré porazili a položili dobrý základ popularizovaniu tohto športu v Kežmarku. Ďalší basketbalový nadšenci pribúdali a prvý veľký úspech na seba nenechal dlho čakať. V roku 1939 vyhrali kežmarskí gymnazisti stredoškolské spišské hry v basketbale. To sa však už blížila druhá svetová vojna.

Po vojne pribúdali ďalšie úspechy

Povojnové obdobie sa nieslo v znamení stále sa zvyšujúceho záujmu o basketbal, ktorému sa už venovali všetci učitelia telocviku na gymnáziu. Vďaka ich práci vzniklo v druhej polovici 50. rokov silné dorastenecké mužstvo, ktoré vyhralo nielen krajské majstrovstvá,

Mládežnícke tímy BK MŠK Kežmarok bojujú o výsledky vo svojich súťažiach.

ale i dorasteneckú ligu pred Iskrou Svit a Telovýchovnou jednotou (TJ) Sparta Košice. Toto víťazstvo znamenalo účasť vtedajšej Iskry Kežmarok na dorasteneckých majstrovstvách Československej republiky, ktoré sa konali v Brne a kežmarskí basketbalisti na nich zaznamenali štvrté miesto, čo bol pre náš klub fantastický úspech. V 60. rokoch minulého storočia sa začala do popredia dostávať aj kategória mužov, ktorej niekoľkokrát ušiel postup z krajských majstrovstiev do vyšších súťaží.

Problémy v 70. rokoch, no nádej prišla vďaka mládeži

Mužská zložka v týchto časoch zanikla, no o to viac tešila zložka mládežnícka, o ktorú sa vtedy starali aj legendárni bývalí hráči Karol Štepanek či Vladimír Janček starší. Práca týchto i ďalších trénerov vyvrcholila v sezóne 1986 / 1987, v ktorej kategória mladšieho dorastu postúpila do najvyššej súťaže na Slovensku. Tej istej generácii potom iba tesne ušiel postup do Slovenskej národnej ligy v kategórii staršieho dorastu.

V Kežmarku sa hrala druhá najvyššia súťaž

V 90. rokoch prežíval kežmarský basketbal úspešné obdobie. Žiaci v sezóne 1997 / 1998 postúpili do najvyššej basketbalovej súťaže na Slovensku a muži pôsobili v druhej najvyššej súťaži na Slovensku pod vedením Vladimíra Jančeka staršieho, Miroslava Marhefku a Branislava Saka.

Začiatok nového milénia a súčasnosť

V prvom desaťročí po roku 2000 sa kežmarský basketbal musel vyrovnávať s problémami s infraštruktúrou, keďže asociácia sprísnila požiadavky na haly, v ktorých sa uskutočňovali majstrovské zápasy. Tieto problémy sa však podarilo vyriešiť vďaka zásahu mesta, rekonštrukcii haly a vzniku Mestského športového klubu, ktorého je basketbalový klub jeden zo zakladajúcich členov. V súčasnosti muži účinkujú v tretej najvyššej súťaži a klub sa orientuje hlavne na výchovu mladých talentov.

Text a foto: Filip Kubáni

Ella Trembová hviezdí v unikátnom lezeckom športe bouldering

Už od mala trávila mnoho času v prírode, kam s celou rodinou často chodievala. Učarovalo jej lezenie, ktorému sa venoval aj jej dedo, jeden zo zakladajúcich členov oblastného strediska IAMES Kežmarok. V boulderingu, teda zaujímavom, no nebezpečnom športe, pridáva prvé úspechy a nie je ďaleko od reprezentačného dresu.

Lezenie, pri ktorom je dôležitá technika a svalová sila

Bouldering je forma lezenia na nízke skaly alebo umelé steny bez istenia či lana. Namiesto istenia sa pod stenami nachádzajú takzvané boulder matky, teda podložky, ktoré chránia lezcov v prípade pádu. Táto forma lezenia kladie dôraz na správnu techniku a maximálne využitie svalovej sily. Trate sú krátke, majú maximálne päť metrov, no sú o to zložitejšie.

K lezeniu ju priviedol otec

Lezeniu sa Ella venuje od malička a v rodine, vzhľadom na tradíciu, našla maximálnu podporu. „Ku horolezectvu ma viedol dedo, ktorý horolezeckú tradíciu v našej rodine začal, otec mi doma vyrábal chyty a pripieval mi ich v izbe na stenu,“ opisala svoje začiatky Trembová. Prvé skúsenosti na umelej stene získala v budove Centra voľného času Kežmarok

pod vedením trénera Martina Remeňa. „Ella chodila ku mne na krúžok šesť rokov. Od začiatku vynikala medzi svojimi rovesníkmi natoľko, že sme ju preradili ku starším dievčatám, kde však taktiež vyhrávala. Od začiatku bol na nej vidieť zápal a chuť do lezenia. Ako jedna z mála alebo iba ona jediná vedela u nás preliezť aj tie najťažšie cesty s ľahkosťou, preto bolo logické, že sa musela posunúť a od minulého ročníka už u nás netrénuje, ale viem, že sa lezeniu ďalej venuje a držím jej palce. Vždy liezla čisto technicky k čomu využívala aj svoje telesné predispozície, zvládala náročné bouldre, ale i lezenie na rýchlosť. Koncentrovala sa na každý krok a maximálne sa dokázala vyvarovať chýb a tým aj potenciálnemu riziku pádu či zranenia. Nikdy sa nevzdávala a vždy liezla a lezie s úsmevom. Postupom času, keď bola skúsenejšia, tak dobrovoľne venovala svoje znalosti novým deťom

a sama im vysvetľovala ako majú liezť a čo majú a nemajú robiť. Stala sa v mladom veku vzorom pre deti, ktoré ešte stále trénujem a dodnes si ju mnohé z nich pamätajú a spomínajú na ňu,“ zaspomínal Martin Remeň. Na tomto športe sa Ella Trembovej páči najviac to, čo je pre horolezectvo ako také typické a stretáva sa s tým väčšina nadšencov tohto športu. „Najviac sa mi páči to, že môžem prekónávať samu seba,“ uviedla zrejmy dôvod šikovná lezkyňa.

Záľuba jej priniesla striebro na majstrovstvách

Najväčší úspech zaznamenala talentovaná športovkyňa na októbrových majstrovstvách Slovenska v kategórii do 16 rokov v Prešove, kde skončila druhá. Jedným z hlavných cieľov je, ako u väčšiny ambiciózných športovcov, reprezentačný dres. „Chcem sa stále zlepšovať, to je hlavné

Ellinu prioritou sú umelé steny, avšak chodí liezť aj na tie prírodné.

a dostať sa do slovenskej reprezentácie v športovom lezení,“ uviedla Trembová. Reprezentačná kapitola sa pre Ellu môže otvoriť už čoskoro, keďže pozvánky do reprezentácie sa posielajú podľa výsledkov v pretekoch Slovenského pohára.

Filip Kubáni, foto: archív Martina Remeňa

Spomienky

Dňa 15. novembra si pripomíname 8. výročie od úmrtia **Jozefa Tomašeka**. S úctou a láskou spomína smútiaca rodina.
Nezomrel ten, kto zostáva v našich srdciach.

Dňa 2. decembra uplynulo dvanásť rokov, odkedy nás navždy opustil náš drahý otec a dedko **Michal Bombara**. S láskou a úctou spomínajú deti s rodinami. Venujte mu spolu s nami

modlitbu a tichú spomienku.

Odišiel tíško, už nie je medzi nami, no v srdciach našich žije stále spomienkami.

Dňa 3. decembra si pripomenieme smutné 15. výročie úmrtia nášho drahého, milovaného synčeka, bračeka a vnučička **Leonarda Horvatoviča**. S láskou a bolesťou v srdci spomínajú mamka Janka, sestrička Tímka a dedko Emil.
Plamienok horí, odišiel si dávno, no srdce stále

bolí. S kytičkou kvetov pridáme sa i dnes, lebo v srdciach našich zostaneš.

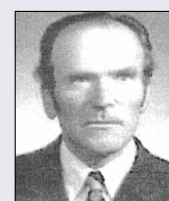
Dňa 9. decembra uplynie už 15 rokov, odkedy nás navždy opustil náš drahý ocko, manžel a dedko **Eduard Šmelko**. S láskou a úctou spomíname. Každý deň... Veľmi nám chýbaš! Manželka, dcéry s rodinami a všetci známi.

Ťažko je bez teba byť, no v srdciach našich budeš stále žiť!

Dňa 12. decembra to bude už jeden rok od úmrtia nášho ocka a dedka **Ladislava Šugareka** a dňa 28. decembra si pripomíname šieste výročie od úmrtia našej mamy a babky **Ruženy Šugarekovej**.

S láskou a modlitbou spomína smútiaca rodina.
Hoci ste odišli, niet vás medzi nami, v našich srdciach ostávate a navždy budete s nami.

Dňa 12. decembra si pripomenieme 32 rokov, odkedy nás navždy opustil náš milovaný otec **Emil Horvatovič**. S úctou a láskou spomína syn Emil, vnučka Janka a pravnučka Tímka.

Prosím tých, ktorí ste ho poznali o tichú modlitbu. *Nezomrel som, lebo viem, že budem stále žiť v srdciach tých, ktorí ma milovali.*

Dňa 10. januára si pripomenieme 15. výročie úmrtia **Petra Hosu**. S láskou spomína manželka s rodinou.

Decembrové kežmarské výročia

- **2. decembra 1894:** Posviacka Nového evanjelického kostola (130. výročie)
- **8. decembra 1884:** Na Liptove sa narodil Ondrej Devečka, v Kežmarku pôsobil ako učiteľ či riaditeľ obchodnej školy, angažoval sa i politicky (140. výročie)
- **9. decembra 1979:** V Bratislave zomrel evanjelický farár Ondrej Spišák, ktorý v Kežmarku viedol slovenskú cirkevnú obec, zaslúžil sa o krstenie židov za druhej svetovej vojny (45. výročie)
- **11. decembra 1964:** Oficiálne otvorili kežmarskú pekáreň, dnes nazývanú Gros (60. výročie)
- **13. decembra 1889:** Vo Veľkej pri Poprade sa narodil Johann Lipták, pedagóg kežmarského gymnázia a autor viacerých prác o dejinách Spiša (135. výročie)
- **16. decembra 1709:** Za prítomnosti cisárskeho generála Heistera popravili legendárneho richtára Jakuba Kraya, smrti neušli ani Martin Lányi a Šebastián Toporcer (315. výročie)
- **30. decembra 1874:** V Martine sa narodil právnik a spisovateľ Janko Jesenský; v rokoch 1890 – 1893 študent kežmarského lýcea, člen tajného slovenského spolku Kytka, ktorý odhalili tesne po jeho maturite (150. výročie)
- **30. decembra 1944:** Nemeckí vojaci popravili Martina Katza, posledného učiteľa kežmarskej židovskej ľudovej školy (80. výročie)
- **1269:** Uhorský panovník Belo IV. udelil Kežmarku mestské práva (755. výročie)

Pripravil: **Vladimír Julián Ševc,**
Múzeum v Kežmarku

*Krásne a pokojné
vianočné sviatky
Vám praje
redakcia
Novín Kežmarok*

Noviny KEŽMAROK, mesačník, evidenčné číslo: EV 5329/16, ISBN 2453-7608, vydáva mesto Kežmarok, Hlavné námestie č. 1, 060 01 Kežmarok, IČO: 00326283, DIČ: 2020697184, IČ DPH: SK2020697184, dátum vydania 1. 12. 2024, ročník IX., adresa redakcie: Hlavné námestie 64, 060 01 Kežmarok, e-mail: noviny@kezmarok.sk, tel.: +421 52 466 0211, **Tlač:** Alfa print, s.r.o., **grafika:** PROGRUP SK, s. r. o., **redaktori:** Mgr. Elena Smrigová, ThDr. PhDr. Mgr. Ondrej Miškovič, LL.M, Bc. Kristián Krempaský, Filip Kubáni, Mgr. Gabriela Tomajková, **autor titulnej fotografie:** Ľubomíra Čubanová. Distribuuje: Lukáš Breuer. **V prípade nedodania novin kontaktujte: 0911 212 431**, náklad: 6 000 ks. Periodikum je pôvodne vydávané od roku 1993. Nevyžiadané rukopisy a fotografie nevraciam. Redakcia si vyhradzuje právo krátenia a korigovania príspevkov. Redakcia nezodpovedá za obsah inzerátov a letákov. Príspevky sú zverejňované bez nároku na honorár. Uzavierky pre externý obsah sú k 10. dňu v mesiaci.

Značkové postele ihned' k odberu

REA HOPPIP
rozkladacia postel'

€ 465
cena bez matraca

KEŽMAROK, Michalská 73 | 0918 605 347, kezmarok@drevona.sk
Po – Pia: 9.00 – 17.00, So: 9.00 – 12.00

DREVONA®
N Á B Y T O K

Taxi
Kežmarok **0907 206 121**
0904 206 121

**Vedeli ste
o nás !!?**

Všetky autá legálne poistené ako vozidlá TAXI
- nie len PZP ale aj HAVARIJNÉ poistenie
- cela posádka krytá až do výšky 5 miliónov eur
- poistená je aj Vaša batožina

Najnovší a najväčší vozový park aut vyššej triedy

- maximálna bezpečnosť
- odvoz vášho vozidla našim vodičom
- vodiči s dlhoročnou praxou
- na požiadanie detská sedačka
- ekologické vozidla

Ponúkame aj nadštandardné služby

- odvoz na letiská aj mimo SR
- prenájom vozidiel na svadby, oslavy ...

VIP
Taxi

0911 054 121

2025

JANUÁR

1	1	2	3	4	5		
2	6	7	8	9	10	11	12
3	13	14	15	16	17	18	19
4	20	21	22	23	24	25	26
5	27	28	29	30	31		

FEBRUÁR

5						1	2
6	3	4	5	6	7	8	9
7	10	11	12	13	14	15	16
8	17	18	19	20	21	22	23
9	24	25	26	27	28		

MAREC

9						1	2
10	3	4	5	6	7	8	9
11	10	11	12	13	14	15	16
12	17	18	19	20	21	22	23
13	24	25	26	27	28	29	30
14	31						

APRÍL

14	1	2	3	4	5	6	
15	7	8	9	10	11	12	13
16	14	15	16	17	18	19	20
17	21	22	23	24	25	26	27
18	28	29	30				

MÁJ

18		1	2	3	4		
19	5	6	7	8	9	10	11
20	12	13	14	15	16	17	18
21	19	20	21	22	23	24	25
22	26	27	28	29	30	31	

JÚN

22							1
23	2	3	4	5	6	7	8
24	9	10	11	12	13	14	15
25	16	17	18	19	20	21	22
26	23	24	25	26	27	28	29
27	30						

JÚL

27	1	2	3	4	5	6	
28	7	8	9	10	11	12	13
29	14	15	16	17	18	19	20
30	21	22	23	24	25	26	27
31	28	29	30	31			

AUGUST

31					1	2	3
32	4	5	6	7	8	9	10
33	11	12	13	14	15	16	17
34	18	19	20	21	22	23	24
35	25	26	27	28	29	30	31

SEPTEMBER

36	1	2	3	4	5	6	7
37	8	9	10	11	12	13	14
38	15	16	17	18	19	20	21
39	22	23	24	25	26	27	28
40	29	30					

OKTÓBER

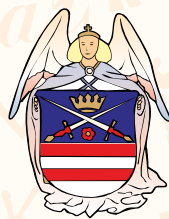
40		1	2	3	4	5	
41	6	7	8	9	10	11	12
42	13	14	15	16	17	18	19
43	20	21	22	23	24	25	26
44	27	28	29	30	31		

NOVEMBER

44					1	2	
45	3	4	5	6	7	8	9
46	10	11	12	13	14	15	16
47	17	18	19	20	21	22	23
48	24	25	26	27	28	29	30

DECEMBER

49	1	2	3	4	5	6	7
50	8	9	10	11	12	13	14
51	15	16	17	18	19	20	21
52	22	23	24	25	26	27	28
	1	29	30	31			

KEŽMAROK

